

พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
THE ETHICAL BEHAVIORS OF THE MILITARY
DEPARTMENT ORDNANCE DEPARTMENT, ROYAL THAI ARMY
DUSIT DISTRICT, BANGKOK

นางสาวอรอุษา ตะเพียนทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๕

พุดิกรรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก

เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

นางสาวอรุษา ตะเพียนทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๕

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

THE ETHICAL BEHAVIORS OF THE MILITARY
DEPARTMENT OF ORDNANCE DEPARTMENT, ROYAL THAI ARMY
DUSIT DISTRICT, BANGKOK

Miss Onusa Tapienthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Master of Arts
(Educational Administration)
Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2012

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร
กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ETHICAL OF THE MILITARY DEPARTMENT ORDNANCE
DEPARTMENT ROYAL THAI ARMY DUSIT DISTRICT, ON BANGKOK

นางสาวอรุษา ตะเพียนทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๕

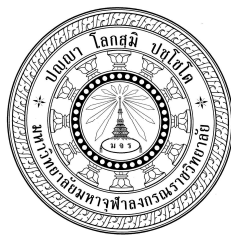

พุดติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร
กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

นางสาวอรุษา ตะเพียนทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๕

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**ETHICAL OF THE MILITARY DEPARTMENT ORDNANCE
DEPARTMENT ROYAL THAI ARMY DUSIT DISTRICT, ON BANGKOK**

Miss Onusa Tapianthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Master of Arts
(Educational Administration)
Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2012

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต
กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(พระสุธีธรรมมานูวัตร, ผศ.ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
	()	
	กรรมการ
	()	
	กรรมการ
	(ผศ.ดร.สิน งามประโคน)	
	กรรมการ
	(ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู้)	
	กรรมการ
	(ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ)	
คณะกรรมการควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย	ผศ.ดร.สิน งามประโคน	ประธานกรรมการ
	ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู้	กรรมการ
	ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ	กรรมการ
ชื่อผู้วิจัย	
	(นางสาวอรุษา ตะเพียนทอง)	

ชื่อวิทยานิพนธ์	: พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรม สรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้วิจัย	: นางสาว อรุษา ตะเพียนทอง
ชื่อปริญญา	: ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สีน งามประโคน พธ.บ.,M.A.,Ph.D.
	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู่ พธ.บ.,M.A.,Ph.D.
	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อินฉา ศิริวรรณ พธ.บ.,M.Ed.,Ph.D.
วันสำเร็จการศึกษา	: ๑/เมษายน /๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และ ๒. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก จำนวน ๑๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษา พบว่า

๑. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง และผลการศึกษาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๑ ด้าน คือ ด้านความรักเกียรติ และอยู่ในระดับสูง ๕ ด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับต่ำ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความมีวินัย ตามลำดับ

๒. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับต่ำ คือ ด้านความรักเกียรติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ด้านการประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความมีวินัย ตามลำดับ

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ กรมสรรพาวุธ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีดังนี้ ๑) ด้านความรักเกียรติ ควรมีการจัดทำโครงการ ที่ปลูกฝังจิตสำนึกของข้าราชการ ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ๒) ด้านความมีวินัย ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ วินัยทหาร ควรจัดทำโครงการสร้าง สร้างระเบียบวินัยในตนเอง ของข้าราชการทหาร ๓) ด้านความรับผิดชอบ ควรมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มเติม ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอบรมปลูกฝังความรับผิดชอบ ๔) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีการให้มีโครงการที่แสดงถึงจิตสำนึกของการเป็นแบบอย่างที่ดี ควรจัดประกวดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดี ๕) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ควรจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นอยู่ของข้าราชการทหาร ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

Thesis Title : The Ethical Behaviors of the Military Department Ordnance
 Department, Royal Thai Army
 Dusit District, Bangkok

Researcher's name : Miss Onusa Tapienthong

Degree : Master of Arts (Education admistration)

Thesis Supervisory Committee

: Asst.Prof.Dr.Sin Ngamprakhon	B.A.,M.A.,Ph.D
: Asst.Prof. Dr. Somsak Boonpoo	B.A.,M.A.,Ph.D
: Asst.Prof. Dr. Intha Siriwan	B.A.,M.Ed.,Ph.D

Date of Graduation : April 1, 2013

ABSTRACT

The purposes of this research were to study of the ethical behaviors of the military department ordnance department, royal thai army Dusit District , Bangkok and to find the ways to promote the ethical behaviors of the military department ordnance department, royal thai army Dusit District, Bangkok. The sampling group used in this study was the military at department of army weapons 350 people. Questionnaires were used to collect data for statistical analysis by the percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that

1. The result of study the ethical behaviors of the military department ordnance department, royal thai army Dusit District, Bangkok, found that to be in high level by overall aspects, when they were studied separately found that the love of honor was at the highest level and 5 aspects to be high level from the most to the least opinion of responsibility, the maintenance of their property, the act as a role model and discipline respectively.
2. The result the ethical behaviors of the military department ordnance department, royal thai army Dusit District , Bangkok, found that to be in high level by overall aspects, when they were studied separately found that all aspects to be in high levels from the most to the least

opinion of love of honor, responsibility, the maintenance of their property, the act as a role model and discipline respectively.

3. The suggestions to promote the ethical behaviors of the military department ordnance department, royal thai army Dusit District, Bangkok 1) love of honor : should be made to cultivate the awareness of military and should have a project on the conservation of culture and a good image. 2) discipline: to provide a better understanding of the training and discipline at every level and project to build the discipline in its own military. 3) responsibility: should have been doing a project on the roles and responsibilities and projects to cultivate a positive attitude about their responsibilities in accordance with a position of responsibility. 4) the act as a role model : should be provided with the behavior of the military and activities on the behavior of a prototype and 5) the maintenance of their property : to exhibit a behavior or activity on the maintenance of its military and project on the concept of sufficiency economy.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตาช่วยเหลืออย่างดียิ่งของท่านประธานที่ปรึกษางานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สิน งามประโคน และคณะกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู้ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.อินดา ศิริวรรณ ที่ได้ให้คำแนะนำ แนวคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆมาโดยตลอด จนงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ พระอาจารย์เอกภัทร อภินโนโท ผศ.ดร., พระอาจารย์มหาสหัส จิตสาโร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, ดร.ชาติเมธิ หงษ์สา และดร.ชนวันต์ ศรีอมรรัตนกุล ที่ให้ความกรุณาในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณกำลังพล หัวหน้าแผนกทุกแผนก ท่านรอง ผู้อำนวยการกองคลัง ยุทธโธปกรณ์สรรพาวุธทหารบก ท่านผู้อำนวยการกองคลังยุทธโธปกรณ์สรรพาวุธทหารบก และผู้อำนวยการกองกำลังพลกรมสรรพาวุธทหารบก ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ของการทำงานมาโดยตลอด รวมทั้งเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ที่ช่วยให้คำแนะนำดีๆเกี่ยวกับการเลือกคำและเกี่ยวกับงานวิจัยชิ้นนี้

สุดท้ายขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้สนับสนุนการทำงานและให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอดมา กระทั่งการศึกษาค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และความดีอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาขอมอบแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้ศึกษามีความซาบซึ้งในความกรุณาอันดีเยี่ยมจากทุกท่านที่ได้กล่าวนามมา และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอรอุษา ตะเพียนทอง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม	๗
๒.๑.๑ ความหมายของจริยธรรม	๗
๒.๑.๒ หลักปฏิบัติด้านจริยธรรมตามแนวพุทธศาสนา	๙
๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม	๑๕
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม	๑๗
๒.๓.๑ ความหมายของพฤติกรรม	๑๗
๒.๓.๒ พฤติกรรมจริยธรรม	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร	๒๖
๒.๔.๑ พฤติกรรมด้านความรักเกียรติ	๓๔
๒.๔.๒ พฤติกรรมด้านความมีวินัย	๓๕
๒.๔.๓ พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ	๓๕
๒.๔.๔ พฤติกรรมด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๓๕
๒.๔.๕ พฤติกรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	๓๖
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๗
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๒
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๔๒
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๒
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๓
๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๔
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๕
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๔๘
๔.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	๕๐
๔.๒ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	๕๕
๔.๓ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	๖๔
๔.๔ แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรม ของข้าราชการ ทหารบก กรมสรรพาวุธ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	๗๕

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๗๖
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๗๗
๕.๒ อภิปรายผล	๘๑
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๘๖
บรรณานุกรม	๘๘
ภาคผนวก	๙๑
ผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๙๒
ผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องสอบมือวิจัย	๑๐๒
ผนวก ค หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย	๑๐๘
ผนวก ง หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๑๐
ประวัติผู้วิจัย	๑๑๒

สารบัญญัตราง

ตารางที่		หน้า
๑.๑	แสดงจำนวนประชากร	๔
๒.๑	เหตุผลเชิงจริยธรรม ๖ ชั้น	๑๖
๔.๑	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ	๕๐
๔.๒	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ	๕๐
๔.๓	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา	๕๑
๔.๔	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามชั้นยศ	๕๒
๔.๕	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง	๕๓
๔.๖	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการได้รับการอบรมจริยธรรม	๕๔
๔.๗	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนครั้งของการเคยได้รับการอบรม จริยธรรม	๕๔
๔.๘	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรม รวมทุกด้าน	๕๕
๔.๙	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ	๕๖
๔.๑๐	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านความมีวินัย	๕๗
๔.๑๑	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ	๕๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๒	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๖๐
๔.๑๓	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	๖๒
๔.๑๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม รวมทุกด้าน	๖๔
๔.๑๕	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ	๖๕
๔.๑๖	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย	๖๗
๔.๑๗	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ	๖๙
๔.๑๘	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๗๑
๔.๑๙	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	๗๓
๔.๒๐	จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมในแต่ละด้าน	๗๕

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

๒.๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๔๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีจริยธรรมของข้าราชการและประชาชน ทั้งในหน้าที่การงานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้า และความสงบสุขต่อตนเองและประเทศชาติทั้งในด้านเศรษฐกิจที่มั่นคงและความมั่นคงทางการเมือง ตลอดจนความแข็งแกร่งของกองทัพก ซึ่งป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการป้องกันประเทศชาติบ้านเมืองและมีความสำคัญอย่างยิ่ง กองทัพบก ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตามแนวนโยบายของรัฐบาลในด้านต่างๆ รวมถึงความสำคัญของการให้กองทัพมีจริยธรรมในการปฏิบัติกรงานเพื่อเสริมสร้างกองทัพให้มีความพร้อม ในทุกด้านและมีความทันสมัย ส่วนในด้านการพัฒนาทางจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติภารกิจในส่วนต่างๆที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านกำลังพลของกองทัพก และที่สำคัญอย่างยิ่งต้องมุ่งเน้นพัฒนาสิ่งที่จะมาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านจิตใจ เพื่อเป็นสิ่งช่วยยึดเหนี่ยวและตอบสนองกำลังพลให้เกิดขวัญกำลังใจที่จะทำงานควบคู่กัน ไปอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งทางด้านจิตใจควบคู่ไปกับความเข้มแข็งทางด้านร่างกาย

ในการปฏิบัติราชการนั้น นอกจากข้าราชการจะได้รับเงินเดือนเพื่อเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่และได้รับการเลื่อนตำแหน่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจต่อวงศ์ตระกูล ข้าราชการยังได้รับการศึกษาการอบรมที่ไม่ได้เป็นตัวแทนหลายประการ โดยได้รับการอบรมและการพัฒนาปลูกฝังจริยธรรม เพื่อเป็นแรงจูงใจและเป็นแรงบันดาลใจ ให้อยากเข้ามารับราชการ ตลอดจนการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการ โดยให้ได้รับความรู้และประโยชน์เกื้อกูลตลอดเวลาตั้งแต่รับราชการและพ้นจากราชการเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

การอบรมจริยธรรมที่ดีนั้นนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นหลักต่อความเป็นอยู่ที่เป็นปกติของข้าราชการ ทำให้มีสภาพจิตใจในการทำงานที่ดีมีคุณภาพ สบายกายสบายใจและมีแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจที่ดี โดยจะเป็นผลทำให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งในปัจจุบันสภาพทางเศรษฐกิจการเมืองของประเทศมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านวัตถุที่เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว จนมีผลกระทบทางด้านจิตใจและจิตสำนึกของกำลังพลและประชาชนโดยตรงและทางอ้อม ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวและการปรับใจของข้าราชการทหารในการดำรงชีพ และเพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดวิตกกังวล ของข้าราชการเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจและสภาพสังคม การสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ความ

พึงพอใจในหน่วยงานตลอดจนความมั่นคงในการดำเนินชีวิต กองทัพบกจึงพยายามที่จะจัดกิจกรรมการอบรมจริยธรรม เพื่อเป็นการช่วยเหลือในด้านขวัญกำลังใจเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของข้าราชการ การที่ข้าราชการมีจริยธรรมไม่ดีพอ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมาโดยจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาด้านประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการ เช่น การคอร์รัปชัน การมาทำงานสาย การขาดงาน ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน ไม่ตั้งใจทำงาน ลาพักบ่อย ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลเสียหายต่อสังคม และประเทศชาติ ปัญหาเรื่องและจริยธรรมและการมีขวัญกำลังใจเป็นที่ยึดเหนี่ยวใจ ของข้าราชการในสังกัดกองทัพบก ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การที่หน่วยงานจะบรรลุเป้าหมายนี้ได้ผู้บังคับบัญชาจะต้องพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งคุณลักษณะที่เป็นและจริยธรรมของกำลังพลให้อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ที่ให้ความสำคัญและกล่าวไว้ว่า “รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ ปัญหาการเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจำเป็นต้องฟื้นฟูระบบจริยธรรมในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเร่งด่วน”^๑

กรมสรรพาวุธ ทหารบก ได้มีการจัดทำโครงการอบรมศีลธรรมวัฒนธรรมทหาร ประจำเดือน โดยเป็นหน้าที่ของกองคลังยุทธโศภนสรรพาวุธ กรมสรรพาวุธ โดยการอบรมของอนุศาสนาจารย์ และนิมนต์พระสงฆ์มาแสดงธรรมเทศนาในทุกเดือนเป็นประจำ นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม เช่น การประกวดบทความ คำขวัญ เพื่อณรงค์ส่งเสริมจริยธรรมในทุกด้านมาโดยตลอด โดยจัดให้มีโครงการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และที่ผ่านมาได้มีการประเมินผลการอบรมในโครงการในรูปของการวัดความพึงพอใจในกิจกรรม ในรูปของการวัดความเข้าใจในวัตถุประสงค์การอบรม เนื้อหาการอบรม รูปแบบของกิจกรรม ตลอดจนการประเมินในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งยังไม่เคยมีการวัดและประเมินผลในด้านพฤติกรรมจริยธรรมเลย

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบกว่าเป็นอย่างไร ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมและแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการ กรมสรรพาวุธ ทหารบก เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการจัดอบรมด้านจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอันจะเป็นขวัญกำลังใจข้าราชการ

^๑ สุรยุทธ์ จุลานนท์ อังใน อภรณ์ พลเสน, “ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพหุของและจริยธรรมเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมจริยธรรมของราชนาวิไทย” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๘), หน้า ๑๕.

ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางใจโดยตรงและโดยทางอ้อมต่อประเทศชาติบ้านเมือง และประชาชนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

๑.๒.๒ เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ กองทัพบก ตามระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการจัดการอบรมจริยธรรมในกองทัพบก ใช้เป็นหลักแห่งการอบรมจริยธรรม ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึงปัจจุบัน ใน ๕ ด้าน คือ ๑) ด้านความรักเกียรติ ๒) ด้านความมีวินัย ๓) ด้านความรับผิดชอบ ๔) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และ ๕) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารของกรมสรรพาวุธทหารบก จำนวน ๒, ๔๐๐ คน แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มข้าราชการระดับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา จำนวน ๑๖๐ คน และ ๒) กลุ่มข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา จำนวน ๒, ๒๔๐ คน ดังตารางที่ ๑.๑ ตารางที่ ๑.๑ แสดง จำนวนประชากร

ที่	ประชากร	จำนวน
๑	ระดับผู้บังคับบัญชา	๑๖๐
๒	ระดับผู้ใต้บังคับบัญชา	๒, ๒๔๐
	รวม	๒, ๔๐๐

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

ขอบเขตด้านสถานที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

๑.๔.๒ แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๕.๑ พฤติกรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เกี่ยวกับจริยธรรม ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

๑) พฤติกรรมด้านความรักเกียรติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรักในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเองของกรมกองและของประเทศชาติ ความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นมีความศรัทธาและยกย่องให้เกียรติในวิชาชีพของตน

๒) พฤติกรรมด้านความมีวินัย หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการให้ความสำคัญ การเคารพยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย ค่านิยมที่ดี ตลอดจนจารีตประเพณีของสังคม การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ การเคารพกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น

๓) พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสำนึก ความเอาใจใส่ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กิจกรรมนั้นบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด รู้จักหน้าที่ รวมทั้งการบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติและพร้อมที่จะรับผลของการกระทำของตนเอง

๔) พฤติกรรมด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสำนักในบุญคุณของผู้มีพระคุณ การเลื่อมใสและตอบแทนผู้มีพระคุณด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน มีความเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่ว่าจะป็นทรัพย์สินเงินทอง เวลา กำลังกาย กำลังสติปัญญาของตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ความร่วมมือร่วมใจกับสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนไม่กล่าวเท็จหรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ

๕) พฤติกรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความซื่อมั่นอยู่กับข้อความจริง ความถูกต้องดีงามที่เป็นหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิตทั้งกายวาจาใจ มีความละเอียดใจและเกรงกลัวต่อบาป มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ใช้เหตุผลตัดสินใจก่อนทำกิจใด ๆ มีความพอประมาณ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

๑.๕.๒ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบก เกี่ยวกับ การจริยธรรม ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

๑) ด้านความรักเกียรติ หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้เกี่ยวกับความรักในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเองของกรมกองและของประเทศชาติ ความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นมีความศรัทธาและยกย่องให้เกียรติในวิชาชีพของตน

๒) **ด้านความมีวินัย** หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้เกี่ยวกับการให้ความสำคัญ การเคารพยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย ค่านิยมที่ดี ตลอดจนจารีต ประเพณีของสังคม การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ การเคารพกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น

๓) **ด้านความรับผิดชอบ** หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้เกี่ยวกับความสำนึก ความเอาใจใส่ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กิจกรรมนั้น บรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด รู้จักหน้าที่ รวมทั้งการบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติและพร้อมที่จะรับผลของการกระทำของตนเอง

๔) **ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี** หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้ เกี่ยวกับการเคารพสำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณ การเลี้ยงดูและตอบแทนผู้มีพระคุณด้วยความ เต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน มีความเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่ว่าจะ เป็นทรัพย์สิน เงิน ทอง เวลา กำลังกาย กำลังสติปัญญาของตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ความร่วมมือร่วมใจกับสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนไม่กล่าวเท็จหรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ

๕) **ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม** หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้เกี่ยวกับความ ยึดมั่นอยู่กับข้อความจริง ความถูกต้องดีงามที่เป็นหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิตทั้งกายวาจาใจ มีความ ละอายใจและเกรงกลัวต่อบาป มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ให้เหตุผลตัดสินใจก่อนทำ กิจใด ๆ มีความพอประมาณ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

๑.๕.๓ **ข้าราชการ** หมายถึง ข้าราชการทหารตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ทหาร พ.ศ.๒๕๒๑ ให้หมายความรวมถึง ทหารกองประจำการ (อาสาสมัคร) ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และอาสาสมัครทหารในสังกัดกองทัพบก

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๖.๑ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร

๑.๖.๒ ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรม สรรพาวุธทหารบก

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ กองทัพบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของการการศึกษา คือ ๑) เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ กรมสรรพาวุธ ทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และ๒) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

๒.๑.๑ ความหมายของจริยธรรม

๒.๑.๒ หลักปฏิบัติด้านจริยธรรมตามแนวพุทธศาสนา

๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม

๒.๓.๑ ความหมายของพฤติกรรม

๒.๓.๒ พฤติกรรมจริยธรรม

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร

๒.๔.๑ พฤติกรรมด้านความรักเกียรติ

๒.๔.๒ พฤติกรรมด้านความมีวินัย

๒.๔.๓ พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ

๒.๔.๔ พฤติกรรมด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๒.๔.๕ พฤติกรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

จริยธรรม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ทำให้เกิดความสงบสุข มีความเอื้ออาทรต่อกันและกัน ไม่ทำร้ายเบียดเบียนทางด้านร่างกาย วาจา ใจ ทรัพย์สิน หรือ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน คำว่าจริยธรรม คำว่า “จริยธรรม” มีผู้รู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

๒.๑.๑ ความหมายของจริยธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า หมายถึงสภาพคุณงามความดี^๑

วศิน อินทสระ ได้กล่าวถึง จริยธรรม ไว้ว่าหมายถึง อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยนี้ได้มาจากความพยายาม และความประพฤติที่ติดต่อกันมาเป็นเวลานาน^๒

พุทธทาสภิกขุ ได้ให้อธิบายคำว่า ไว้ว่า คุณ หมายถึง คำที่มีอยู่ในแต่ละสิ่งซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความยึดถือ เป็นไปได้ทั้งทางดีและทางร้าย คือ ไม่ว่าจะทำให้จิตใจยินดีหรือยินร้ายก็เรียกว่า “คุณ” ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ส่วนคำว่า ธรรม มีความหมาย ๔ อย่าง คือ

๑. ธรรมะ คือ ธรรมชาติ
๒. ธรรมะ คือ กฎของธรรมชาติที่เรามีหน้าที่ต้องเรียนรู้
๓. ธรรมะ คือ หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ
๔. ธรรมะ คือ ผลการปฏิบัติหน้าที่นั้น เรามีหน้าที่จะต้องมี หรือใช้อย่างถูกต้อง^๓

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่มีบุคคลส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นสิ่งดีงาม ซึ่งเป็นความปรารถนาที่ส่งผลให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์และความดีที่แท้จริงต่อสังคม อันได้แก่การปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา นับว่าเป็นค่านิยมเช่นกัน^๔

^๑ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : นามมีบุ๊คพับลิเคชันส์, ๒๕๔๖), หน้า ๒๕๓.

^๒วศิน อินทสระ, พุทธจริยศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เมื่อดทราย, ๒๕๔๕), หน้า ๑๕๕.

^๓พุทธทาสภิกขุ, แนวจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทศิริพัทธ์, ๒๕๐๕), หน้า ๓.

^๔กรมวิชาการ, คู่มือการสร้างเครื่องวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย, (กรุงเทพมหานคร: กุรุสภา, ๒๕๓๕), หน้า ๑๕.

ฉลอง มาปรีดา กล่าวว่า หมายถึง ความดีงามที่อยู่ในจิตใจของบุคคลได้แก่ความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความกตัญญู ความพากเพียร ความเห็นอกเห็นใจ ความละเอียดต่อความชั่ว และความกล้าที่จะทำความดีสิ่งเหล่านี้ต้องสร้างให้เกิด ขึ้นกับจิตใจของบุคคลให้คงอยู่ตลอดไป เมื่อไม่มีศีลธรรม ประจำใจจึงกลายเป็นคนแข็งกระด้าง หยาบคาย หรือก้าวร้าว ไร้มนุษยธรรมแม้จะเป็นคนฉลาด บริหารงานเก่งแต่เป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป^๕

ประกาศรี สีหอำไพ ได้ให้ความหมายว่า หมายถึงหลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้ง ชอบชั่วดีทางศีลธรรมมีคุณงามความดีภายในจิตใจจนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขความยินดีการ กระทำที่ดีย่อมได้รับผลของความดีคือความชื่นชมยกย่องในขณะที่การกระทำชั่วย่อมได้รับผลของความชั่วคือความเจ็บปวดหรือความทุกข์ต่างๆ^๖

สรุปได้ว่า จริยธรรม คือสภาพคุณงามความดีที่อยู่ภายในจิตใจ ตั้งสมเป็นระยะเวลาจน ได้รับการอบรมสั่งสอน มีลักษณะเป็นนามธรรม มีคุณค่าเป็นประโยชน์ มีลักษณะเป็นคุณและความ เกื้อกูล มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น มีความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความกตัญญู เป็นต้น

๒.๑.๒ ความหมายของจริยธรรม

พระเทพเวที (ประยูรค์ ปยุตโต) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง การดำรงชีวิตความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็นไป การครองชีพการใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิต ทุกแง่ทุกด้าน ทำทางกาย ทางวาจา ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิต ด้านปัญญา^๗

พระเมธีธรรมากรณ์ (ประยูร ฐมฺมจิตฺโต) ได้แสดงไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง หลักแห่ง ความประพฤติที่ดีงามสำหรับทุกคนในสังคม ถ้าเป็นข้อมูลความประพฤติทั่วไปเรียกว่า จริยธรรม ถ้าเป็นข้อควรประพฤติที่มีศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องเรียกว่า ศีลธรรม^๘

^๕ฉลอง มาปรีดา, สำหรับผู้บริหาร, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗), หน้า ๓๗.

^๖ประกาศรี สีหอำไพ, พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐) หน้า ๗.

^๗พระเทพเวที (ประยูรค์ ปยุตโต), จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๓๑), หน้า ๑๐.

^๘พระเมธีธรรมากรณ์ (ประยูร ฐมฺมจิตฺโต), จรรยาบรรณข้าราชการ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๘), หน้า ๒.

ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของจริยธรรม (Morality) หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม จริยะ หมายถึงความประพฤติหรือกิริยาที่ควรกระทำ ส่วนคำว่า ธรรม หมายถึงกฎหรือระเบียบเอาเข้ามาสมรสกันแล้ว ก็เป็นจริยธรรม^๑

วิทย์ วิศทเวทย์ ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม (Ethic Rules) หมายถึง กฎเกณฑ์ของความประพฤติที่มนุษย์ควรประพฤติให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้มีเหตุผล มีความคิดและสติปัญญา ได้แก่ สัตว์ประเสริฐผู้มีปรีชาญาณ (Wisdom) คือ บ่อเกิดของสำนักทางจริยธรรม^๒

แสง จันทร์งาม ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง คุณภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของมนุษย์ ที่แสดงออกทางกาย วาจา ใจ เป็นการทำ พูด คิด ที่ประเมินค่าเป็นคนดีเป็นคนชั่วได้ ถ้าชั่วก็ควรละเว้น ถ้าดีก็ควรกระทำโดยแยกศัพท์จริยธรรมออกเป็น ๒ คำ คือ “จริย” แปลว่า ความประพฤติ และ “ธรรม” หมายถึงคุณค่าทางจิตใจของแต่ละคน โดยสรุป คือ ความประพฤติที่ดี^๓

ธิดิมา จำปรัตน์ กล่าวว่า จริยธรรมเป็นแนวทางหรือกฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบของสังคม วิถีดำเนินชีวิตเพื่อความสุขและเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติพิเศษของมนุษย์ คือเป็นผู้มีปัญญาเหตุผล ซึ่งทำให้มนุษย์สามารถพิจารณาไตร่ตรองว่าสิ่งใดควรกระทำ สิ่งใดไม่ควรกระทำ รวมไปถึงวิธีการที่จะพัฒนาจริยธรรมด้วย^๔

สรุปได้ว่าจริยธรรมเป็นความประพฤติหรือสิ่งที่ควรประพฤติในลักษณะของความถูกต้อง ความรับผิดชอบ ความดีงามหรือเป็นความประพฤติที่ดีงามถูกต้อง ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม

^๑ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์, ๒๕๔๖), หน้า ๒๕๑.

^๒วิทย์ วิศทเวทย์, จริยศาสตร์เบื้องต้นมนุษย์กับปัญหาจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๓๒), หน้า ๕-๑๓.

^๓แสง จันทร์งาม, ศาสนศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนพานิช, ๒๕๓๑), หน้า ๒๐.

^๔ธิดิมา จำปรัตน์, “ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๓๓), หน้า ๑๓.

๒.๑.๓ หลักปฏิบัติด้านและจริยธรรมตามแนวพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่สอนให้คนประพฤติความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ ปราศจากกิเลสอันทำให้จิตใจเศร้าหมอง บำเพ็ญประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ทำลายความเห็นแก่ตัว มีความเสียสละ รู้จักทำคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม ในพระพุทธศาสนามีหลักธรรมอยู่มากมายที่เป็นหลักปฏิบัติ ส่งเสริม และทำให้ผู้ประพฤติปฏิบัติตามมีจริยธรรม มีดังนี้

๑) เบญจศีลเบญจธรรม

เบญจศีล คือ ศีล ๕ หมายถึง ความเป็นปกติ ความงดเว้นจากการประพฤติผิดทางกาย วาจา การรักษาศีลเป็นเหตุให้เกิดความสงบสุขของคนในสังคม ศีล ๕ นี้ชื่อว่า นิจศีล เป็นศีลระดับต้นของคนโดยทั่วไป ชื่อว่า มนุสสธรรม เป็นธรรมประจำโลกที่มนุษย์ทุกเชื้อชาติภาษาจำเป็นต้องมีไว้ประจำตัว ได้แก่^{๑๑}

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไป คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ รวมถึงการทำร้ายเบียดเบียน จุดมุ่งหมายเพื่อปลูกเมตตาจิตในสรรพสัตว์ ทุกถ้วนหน้า

๒. อทินนาทานา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการถือเอาของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยกายหรือวาจา คือ เว้นจากการลักขโมย ยักยอกที่จะเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยทางทุจริต จุดมุ่งหมายเพื่อหวังการเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ ไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น

๓. กามสุมิจฉาจารา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการประพฤตินอกกาม คือ เว้นจากการประพฤตินอกประเวณีในสามี ภรรยาผู้อื่น จุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันความแตกร้างในครอบครัว ทำให้เกิดความไว้วางใจต่อกัน

๔. มุสาวาทา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ คือ เว้นจากการพูดโกหก หลอกลวงให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจากความจริง จุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นผู้รักษาสัจจะ ความจริงใจต่อกัน

๕. สุราเมรัยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย คือ สุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท คือ เว้นจากจากดื่มสุรายาเมา รวมถึงสิ่งเสพติดทุกประเภท จุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันความประมาท อันมีสาเหตุมาจากการดื่มและเสพสิ่งเหล่านี้

^{๑๑}คณาจารย์สำนักพิมพ์เสียงเชิง, หนังสือบูรณาการแผนใหม่ นักรธรรมชั้นตรี, (กรุงเทพมหานคร : เสียงเชิง, ๒๕๔๖), หน้า ๒๐๓- ๒๐๔.

เบญจธรรม คือ ธรรม ๕ ประการ อันเป็นหลักธรรมข้อที่ควรปฏิบัติคู่กับเบญจศีล ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่สนับสนุนให้การรักษาเบญจศีล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จัดเป็นคู่ๆ ได้ดังต่อไปนี้^{๑๔}

๑. เมตตากรุณา หมายถึง ความคิดปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข ปราศจากความทุกข์ ด้วยประการทั้งปวง ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่นให้ลำบากเดือดร้อน เมื่อผู้อื่นมีทุกข์ก็พลอยหวั่นใจไปด้วย เป็นที่ส่งเสริมให้มนุษย์ในสังคมมีเมตตาปราณีและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เช่น บิคารมารดา มีความรักในบุตร ไม่คิดอาฆาตพยาบาทต่างๆ เป็นต้น เบญจธรรมนี้คู่กับเบญจศีล ข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์

๒. สัมมาอาชีวะ หมายถึง การเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ ไม่ผิดกฎหมายบ้านเมืองข้อนี้ เป็นเครื่องสนับสนุนให้ผู้อื่นมีศีลสามารถรักษาศีลไว้ได้อย่างมั่นคง การเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ เช่น การทำมาหากินโดยสุจริตเที่ยงธรรม เว้นจากมิถาอาชีวะที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นและสังคมทั่วไป เบญจธรรมข้อนี้คู่กับเบญจศีล ข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์

๓. กามสังวร หมายถึง ความสำรวมระวังในกามให้ยินดีพอใจในคู่ครองของตน เท่านั้นชายที่มีภรรยาแล้วไม่พึงประพฤตินอกใจภรรยาเป็นเด็ดขาด และต้องเอาใจใส่ยกย่อง ภรรยาตามสมควรแก่ฐานะ และภรรยาก็ต้องดูแลปรนนิบัติ เอาอกเอาใจสามีให้มีความสุข เบญจธรรมข้อนี้ คู่กับเบญจศีลข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤติดีกในกาม

๔. สัจจาจา หมายถึง ความซื่อสัตย์ คือ มีความจริงใจ ซื่อตรงทั้งต่อตนเอง มิตรสหาย และเพื่อนร่วมงาน รักษาสิ่งที่จะเท่าชีวิต มีความสุจริตยุติธรรมในใจ พูดคำไหนเป็นคำนั้น ผิดก็ยอมรับผิด ถูกก็ว่าไปตามนั้น ไม่ลำเอียง เป็นผู้มีวาจาสัตย์เป็นที่เชื่อถือได้ ไม่กลับไปกลับมา อันจะมีผลทำให้ผู้อื่น เชื่อถือในถ้อยคำ ขอมรับนับถือในสุจริต เบญจธรรมข้อนี้คู่กับเบญจศีลข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการพูดเท็จ

๕. สติสัมปชัญญะ หมายถึง ความมีสติรอบคอบฝึกฝนตนเองมิให้หลงประมาท มัวเมา มีสติ ได้แก่ ความระลึกรู้ได้ในขณะที่ทำ พูด คิดอะไรก็ตาม ต้องพยายามตั้งสติให้ดี สัมปชัญญะ ได้แก่ ความรู้สึกรู้ตัวในขณะที่ทำ พูดหรือคิด เช่นเดียวกัน สติสัมปชัญญะนั้นเป็นธรรมที่มาคู่กัน เป็นธรรมที่มีอุปการะมาก คือ ไม่เกิดความประมาทพลั้งเผลอ เมื่อจะทำ พูด ธรรมที่มาคู่กัน เป็นธรรมที่มีอุปการะมาก คือ ไม่เกิดความประมาทพลั้งเผลอ เมื่อจะทำ จะพูด จะคิด ก็จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามหลักธรรม เบญจธรรมข้อนี้คู่กับเบญจศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราและเมรัย

^{๑๔} คณาจารย์สำนักพิมพ์เลี้ยงชีพ, หนังสือเรียนธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับมาตรฐาน บูรณาการชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เลี้ยงชีพ, ๒๕๕๒), หน้า ๒๒๘.

สรุปได้ว่า เบญจศีลเบญจธรรม เป็นหลักธรรมที่ปฏิบัติคู่กัน เบญจศีล คือให้เว้นจากความชั่วทางกาย วาจา หรือ ที่รู้จักกันโดยทั่วไปคือ ศีลห้านั่นเอง และเบญจธรรม เมื่อบุคคลเว้นจากความชั่วแล้ว ก็ให้ประพฤติกวามดี หลักธรรมที่สองนี้จะส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้ปฏิบัติตามมีความจริยธรรม

๒) กุศลกรรมบถ

กุศลกรรมบถ คือ ธรรมที่เป็นทางแห่งกุศล ทางที่ผู้ใดทำแล้วถือว่าเป็นการทำความดี มี ๑๐ ประการ คือ^{๑๕}

ทางกายกรรม ๓ ได้แก่

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี (เว้นจากการฆ่าสัตว์)
๒. อทินนาทานา เวรมณี (เว้นจากการลักทรัพย์)
๓. กามเมสุมิจจาจารา เวรมณี (เว้นจากการประพฤติดิในกาม)

ทางวจีกรรม ๔ ได้แก่

๑. มุสาวาทา เวรมณี (เว้นจากการพูดเท็จ)
๒. ปิสุณาย วาจา เวรมณี (เว้นจากการพูดส่อเสียด)
๓. ผรุสสาย วาจา เวรมณี (เว้นจากการพูดคำหยาบ)
๔. สัมผัปปลาปา เวรมณี (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ)

ทางมโนกรรม ๓ ได้แก่

๑. อนภิชชา (ไม่โลภอยากได้ของเขา)
๒. อพยาบาท (ไม่ปองร้ายเขา)
๓. สัมมาทิฎฐิ (ไม่เห็นผิดจากคลองธรรม)

สรุปได้ว่า กุศลกรรมบถ คือ ทางแห่งการทำความดี โดยเว้นจากความชั่วทางกาย วาจา และใจ

๓) สังคหัตถุ ๔

สังคหัตถุ หมายถึง ธรรมเครื่องสงเคราะห์ต่อกัน เป็นธรรมสำหรับยึดเหนี่ยว นำใจของกันและกัน ช่วยประสานความสามัคคีระหว่างกันของคนในสังคมมิให้เกิดความแตกแยกได้แก่^{๑๖}

^{๑๕}ที.ปา.(ไทย), ๑๑/๓๔๓/๓๖๒.

^{๑๖}คณาจารย์สำนักพิมพ์เสียงเชียง, หนังสือบูรณาการแผนใหม่ นักธรรมชั้นตรี, หน้า ๑๘๘-๑๘๙.

๑. ทาน หมายถึง การให้ปันสิ่งของของตนแก่คนอื่นที่ควรให้ปัน เป็นช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยวัตถุสิ่งของบ้าง ด้วยการให้สติ ให้ข้อแนะนำเป็นความรู้บ้าง ช่วยเหลือสงเคราะห์กันตามกำลังความสามารถ ผู้รักให้เป็นที่รักใคร่ของคนโดยทั่วไป

๒. ปิยวาจา หมายถึง เจรจาด้วยวาจาที่อ่อนหวาน พูดแต่คำที่เป็นประโยชน์ คำสุภาพเหมือนกับคนรักญาติมิตรพูดต่อกัน ผู้รู้จักพูดให้ถูกกาลเทศะ บุคคล มักเป็นผู้ประสานประโยชน์กับผู้อื่นได้ดี

๓. อตถจริยา หมายถึง ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นการช่วยเหลือในกิจธุระของผู้อื่นที่ทำคนเดียวไม่ไหว เมื่อตนรู้เห็นเข้าก็ไม่นิ่งดูคายน รีบเข้าไปช่วยเหลือ รวมถึงการช่วยบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ทางสังคมด้วย ผู้ทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น แม้มดทุกข์ได้ยากก็มีคนช่วยเหลือ

๔. สมานัตตตา หมายถึง ความเป็นคนมีตนเสมอไม่ถือตัว เป็นผู้รู้จักการวางตัวได้ถูกต้องต่อสถานที่ บุคคล และสังคมนั้นๆ วางตัวได้เสมอต้นเสมอปลาย และเสมอภาคกับทุกคน มีความยุติธรรม ไม่เลือกที่รักผลักที่ชัง ผู้วางตัวได้เหมาะสม เป็นคนน่านับถือคบหาต่อผู้พบเห็น เพราะทำตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี

สรุปได้ว่า สังคหวัตถุ เป็นหลักธรรมที่สงเคราะห์เกื้อกูลซึ่งกันและกัน แสดงถึงความมีน้ำใจต่อกัน อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร ทำให้ผู้ปฏิบัติตามเป็นที่รักใคร่ที่พอใจของคนอื่น สามารถยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้

๔) ฃรวาสาธรรม ๔

ฃรวาสาธรรม หมายถึง หลักของการครองเรือน ดำเนินชีวิตของฃรวาสา ควรประกอบด้วย ๔ ได้แก่^{๑๗}

๑. สัจจะ หมายถึง ความสัตย์ซื่อต่อกัน เป็นผู้รักษาสัจจะความจริงเสมอชีวิต มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริ่งใจต่อกัน ลักษณะโดยรวม คือ เป็นคนเที่ยงตรง เที่ยงธรรมในหน้าที่ของตน เช่น จริ่งใจต่อมิตร กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีคุณ เป็นต้น

๒. ทมะ หมายถึง ความข่มใจข่มอารมณ์ไว้ได้ รู้จักควบคุมตัวเอง ไม่หุนหันพลันแล่นไปกับการกระทำหรือคำพูดที่เต็มไปด้วยโทสะ แต่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น รวมถึงการรู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนให้ดีขึ้น

^{๑๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๖-๑๕๗.

๓. ขันติ หมายถึง ความอดทนอดกลั้น ความหยุดยั้งใจไม่ให้หุนหันพลันแล่น เมื่อประสบกับสิ่งที่ไม่ดี รวมถึงการอดทนต่อการประคบหน้ที่การทำงาน มุ่งมั่นทำไปไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคปัญหา

๔. จาคะ หมายถึง ความเสียสละแก่กัน เป็นผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารีต่อผู้อื่น ไม่เป็นคนมีจิตใจคับแคบ ตระหนักถึงเหี้ยมัวตฤสิ่งของหรือคุณความดี

สรุปได้ว่า ฆราวาสธรรม เป็นหลักธรรมของผู้ครองเรือน ควรนำไปประพฤติปฏิบัติตาม ใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมจึงควรมีความจริงใจต่อกัน รู้จักข่มอารมณ์ที่ไม่ดี มีความอดทนอดกลั้น และรู้จักเสียสละ มีน้ำใจต่อกัน บำเพ็ญประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม

๑) ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน กล่าวว่า ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม มี ๓ ส่วน ส่วนที่เป็นดอกและเป็นผลไม้มือของต้นไม้ ส่วนที่เป็นลำต้นและส่วนที่เป็นราก มีดังนี้^{๑๔}

๑. ส่วนดอกและผลไม้มือบนต้น แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานดีละเว้นความชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่างๆ ที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ผลที่ออกมาเป็นพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนา

๒. ส่วนที่เป็นลำต้น ประกอบไปด้วยจิตลักษณะ ๕ ด้าน ดังนี้

- (๑) เหตุผลเชิงจริยธรรม
- (๒) มุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง
- (๓) ความเชื่อในอำนาจของตน
- (๔) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- (๕) ทศนคติและค่านิยม

๓. ส่วนที่เป็นราก (Root) ประกอบด้วยจิตลักษณะ ๓ ด้าน ดังนี้

- (๑) สติปัญญาและความเฉลียวฉลาด
- (๒) ประสบการณ์ทางสังคม

^{๑๔} ดวงเดือน พันธุมนาวิน, ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓.

(๓) สุขภาพจิต

ถ้าบุคคลมีความพร้อม ส่วนที่เป็นราก และลำต้น ตามลำดับส่วนที่เป็นดอกผลก็จะงอกงามไปตามคุณภาพของปัจจัยต่างๆ ที่ประกอบขึ้นมา

สรุปได้ว่า ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ดอกและผลไม้บนต้น แสดงถึงพฤติกรรมกรรมการทำดีละเว้นความชั่ว ส่วนที่สอง เป็นลำต้น แสดงถึงลักษณะของจิตที่มีจริยธรรม และส่วนที่สาม เป็นส่วนราก แสดงถึงลักษณะของจิต ประสบการณ์ สติปัญญาความเฉลียวฉลาด

๒) ทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg's Theory)

โคลเบอร์ก (Kohlberg)^{๑๕} เป็นนักการศึกษาด้านจริยธรรมที่มีชื่อเสียงมาก เป็นผู้นำทฤษฎีจริยศึกษาที่สังเคราะห์เอาขอบเขตความรู้ทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา และศึกษาศาสตร์มาประกอบกันขึ้นเป็นทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) และนำมาใช้ในการจัดการด้านจริยศึกษา (Moral Education)

โคลเบอร์ก ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวของเพียเจต์ และได้แบ่งระดับของจริยธรรมออกเป็น ๓ ระดับ ซึ่งทั้ง ๓ ระดับ จัดเป็นขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมได้ ๖ ขั้น ดังตารางที่ ๒.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๑ เหตุผลเชิงจริยธรรม ๖ ขั้น แบ่งเป็น ๓ ระดับ

ระดับของจริยธรรม	ขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
๑. ก่อนเกณฑ์ (๒-๑๐ ปี)	๑. การเชื่อฟังและการลงโทษ (๒-๗ ปี) ๒. การแสวงหารางวัล (๘-๑๐ ปี)
๒. ตามเกณฑ์ (๑๐-๑๖ ปี)	๓. การทำตามความชอบของผู้อื่น ๔. การทำตามหน้าที่ในสังคม
๓. เหนือเกณฑ์ (๑๖ ปีเป็นต้นไป)	๕. การทำตามกฎเกณฑ์และข้อสัญญา ๖. การยึดในมโนธรรมตามหลักสากล

^{๑๕} โคลเบอร์ก (Kohlberg) อังใน ประภาศรี สีหอำไพ, พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๓๐-๓๑.

โคลเบอร์ก วิเคราะห์หลักจริยธรรมว่าเป็นลำดับหรือระบบของแนวทางสำหรับเผชิญ การเลือกที่จะปฏิบัติในสิ่งที่มีให้เลือกอย่างหลากหลายวิธี พัฒนาการทางจริยธรรม มี ๖ ลำดับขั้นที่ อาจนำไปใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเลือกได้ในสถานการณ์ของการพิจารณาสิ่งที่เป็น สำหรับลำดับ ขั้นของการพัฒนาการทางจริยธรรม มีดังต่อไปนี้

๑. การเชื่อฟังและการลงโทษ พิจารณาในด้านประเด็นของการถือเอาอัตตาของตัวเอง เป็นใหญ่

๒. การแสวงหารางวัล เป็นเป้าหมายตามลักษณะเฉพาะรายบุคคล และการแลกเปลี่ยน กันอย่างเสมอภาคที่ตกลงกัน เพื่อจะยอมรับความคิดเห็นของกันและกันในสังคม เพื่อแสวงหา รางวัล

๓. การทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น ความสัมพันธ์และการทำตามรูปแบบตามที่ผู้อื่น เห็นชอบเป็นการแลกเปลี่ยนกันในความคาดหวัง การติดต่อประสานงานและความศรัทธายึดมั่น ไว้วางใจต่อผู้อื่น โดยการปฏิบัติที่อิงตามกันตามบทบาทและหน้าที่ของตน

๔. การทำตามหน้าที่ในสังคม ระบบสังคมและความมีสติรับผิดชอบที่จะให้มีการ ดำเนินการตามหน้าที่ที่ตนกระทำในสังคมนั้น เพื่อรักษาระเบียบทางสังคม ทำหน้าที่ของสังคมจึง ต้องรักษาสถาบันให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยส่วนรวม

๕. การทำตามกฎเกณฑ์และข้อสัญญา สิทธิพื้นฐานและพันธสัญญาทางสังคมที่จะให้กับ ประชาชนโดยส่วนรวม จะต้องยึดถือค่านิยมซึ่งมีมากมายแตกต่างกันไป รวมทั้งความคิดเห็นซึ่งมี อยู่เฉพาะกลุ่ม นำมารวมกันเป็นพันธสัญญาของสังคมร่วมกัน

๖. การยึดในมโนธรรมตามหลักสากล หลักจริยธรรมสากลถือเป็นการแนะแนวทางให้ มนุษยชาติกระทำตามข้อกำหนดของสังคมพื้นฐานของแต่ละแห่งโดยภาพกว้างและลึก การถือเอา ความเคารพนับถือในบุคคลอื่นเป็นจุดหมายมิใช่เป็นวิธีการ ความยุติธรรม คือ สัจธรรม ไม่ขึ้นกับ วัฒนธรรมเฉพาะแห่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่งเท่านั้น

กล่าวได้ว่าการวิเคราะห์จริยธรรมของโคลเบอร์ก เปิดเผยให้เห็นถึงเรื่องสำคัญ คือ

๑. หลักจริยธรรม เป็นข้อปฏิบัติหรือแนวทาง เมื่อต้องเผชิญกับทางเลือกในหลายทาง และการปฏิบัติต่าง ๆ

๒. การตัดสินใจที่เป็นมาตรฐานจนยึดเป็นกฎเกณฑ์ในการแก้ปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ได้ตาม ความต้องการ หลักจึงต้องเป็นไปตามหลักสากลและเป็นค่านิยมที่ได้รับการยอมรับนับถือ โดยทั่วไป

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม

๒.๓.๑ ความหมายของพฤติกรรม

กิริติ บุญเจือ ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ สัตว์และพืช ถ้ามีมโนธรรมเข้าแทรกเรียกว่าความประพฤติดี ถ้าไม่มีมโนธรรมเข้าแทรกเรียกว่าพฤติกรรมศีลธรรม (Amoral Behavior) อย่างปนกับความประพฤติผิดศีลธรรมหรือทุศีล (Immoral Conduct) ซึ่งเป็นความประพฤติที่ฝ่าฝืนมโนธรรม^{๒๐}

ประสิทธิ์ ทองอ่อน และคณะ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำ การแสดงออก การแสดงอาการหรืออากัปกริยาของอินทรีย์ (Organism) ทั้งในส่วนตัวเจ้าของพฤติกรรมเอง เท่านั้นที่รู้ได้ และในส่วนของบุคคลอื่นอยู่ในวิสัยที่จะรู้ได้^{๒๑}

พฤติกรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นการกระทำของร่างกาย^{๒๒}

๑.พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) พฤติกรรมที่สังเกตได้ เช่น เดิน วิ่ง พุด กิน แต่งตัว หัวเราะ

๒.พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) พฤติกรรมที่เรียกว่า กระบวนการทางจิตได้แก่ การคิด การจำ การรับรู้ อารมณ์

พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายในมีความสัมพันธ์กันโดยพฤติกรรมภายในเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก เช่น คนเราย่อมพูดหรือยอมแสดงกิริยาโดยสอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดภายใน ถ้าต้องการศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับ “จิตใจ” หรือพฤติกรรมภายในของคน ก็ต้องศึกษาจากส่วนที่สัมผัสได้ชัดเจน คือพฤติกรรมภายนอก ซึ่งเป็นแนวทางสู่ความเข้าใจพฤติกรรมที่เป็นความในใจและการจะเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่มนุษย์แสดงออกอันเป็นพฤติกรรมภายนอกเราก็ต้องศึกษาให้เข้าใจธรรมชาติของการคิด การตัดสินใจ การรับรู้การรู้สึกรู้อื่นๆ ซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมภายใน การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม ซึ่งจะมีทั้งพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายใน พฤติกรรมที่เป็นเรื่องของธรรมชาติสรีระ ซึ่งมักเรียกกันว่า “พฤติกรรมแบบเครื่องจักร” และพฤติกรรมที่เป็นเรื่องของประสบการณ์ ซึ่งมักเรียกกันว่า “พฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย” แต่โดยทั่วไปแล้วมักเน้นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่เกิดเนื่องจากประสบการณ์เท่านั้น ซึ่งพฤติกรรมนั้นๆ มีการ

^{๒๐}กิริติ บุญเจือ, ชุดพื้นฐานปรัชญาจริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๘), หน้า ๑.

^{๒๑}ประสิทธิ์ ทองอ่อน และคณะ, พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน, (กรุงเทพมหานคร : คอมฟอร์ม, ๒๕๔๒), หน้า ๔.

^{๒๒}ความหมายของพฤติกรรม, [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.thaigoodview.com/node/56047

เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามระยะเวลาที่ผ่านไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับการศึกษาพฤติกรรมเพื่อการพัฒนาตนนั้น มุ่งเน้นการพัฒนาจิต ความคิด หรือพฤติกรรมภายในเป็นลำดับแรก เนื่องจากพฤติกรรมภายในเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก หากคิดดีการปฏิบัติก็มักดีด้วย

ภัทรา นิคมานนท์ ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ อารมณ์และของบุคคล พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านเจตพิสัยสามารถจำแนกได้ ๕ ระดับ คือ ๑) การรับรู้ ๒) การตอบสนอง ๓) การสร้างคุณค่า ๔) การจัดระบบคุณค่า ๕) การสร้างลักษณะนิสัย คุณลักษณะทางด้านเจตพิสัย เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตใจของบุคคลที่บ่งชี้รูปแบบของอารมณ์ หรือความรู้สึกรู้สึก ผู้วัดควรเข้าใจธรรมชาติของการวัดด้านเจตพิสัย ดังนี้^{๒๓}

๑. การวัดด้านเจตพิสัย เป็นการวัดทางอ้อม ไม่สามารถวัดได้โดยตรงจากประสาทสัมผัส ทั้ง ๕ จำเป็นต้องวัดทางอ้อม โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมทางกายและวาจาที่เราคาดว่าเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกรู้สึก

๒. คุณลักษณะด้านเจตพิสัยมีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความสนใจ ทำให้เกิดความลำบากในการอธิบายในแง่ของปริมาณและคุณภาพ จึงต้องมีการพัฒนาเทคนิควิธีในการวัดผลและประเมินผล

๓. การวัดด้านเจตพิสัยมีความคลาดเคลื่อนได้ง่าย เนื่องจากอารมณ์หรือความรู้สึกอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ เจื่อนใจ วุฒิภาวะ และประสบการณ์ของผู้ที่ถูกวัด การวัดด้านเจตพิสัยจึงต้องการเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่นสูง

๔. การวัดด้านเจตพิสัยไม่มีถูก-ผิด เหมือนข้อสอบด้านพุทธิพิสัย คำตอบของผู้ที่ถูกวัดเพียงแต่บอกให้ทราบว่าถ้าผู้ถูกวัดได้ประสบกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดให้ เขาจะตัดสินใจเลือกกระทำอย่างไร สิ่งที่เขาเลือกกระทำจะเป็นเพียงตัวแทนของความคิดความเชื่อในสิ่งที่คิดว่าเขาพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติเท่านั้น

๕. แหล่งข้อมูลในการวัดด้านเจตพิสัยสามารถวัดได้จากหลายฝ่าย ได้แก่ จากบุคคลที่เราต้องการวัด จากบุคคลผู้ใกล้ชิด และจากการสังเกตของผู้วัดเอง ซึ่งพฤติกรรมแสดงออกของบุคคลนั้นอาจไม่ใช่คุณลักษณะที่แท้จริงของเขาก็ได้ การแสดงพฤติกรรมของเขาอาจมีสาเหตุเบื้องหลังแอบแฝงอยู่ อาจทำเพื่อหวังผลประโยชน์ข้างเดียว เช่น ขยันเข้าห้องสมุดเพื่อเอาใจอาจารย์สอนวิชาบรรณารักษ์ ใหม่ๆ ที่ไม่ชอบการค้นคว้าเลย ไปห้างสรรพสินค้าบ่อย ๆ เพราะต้องไปช่วยถือของให้คุณแม่ ทั้ง ๆ ที่ไม่ชอบการเดินดูสินค้า เป็นต้น

^{๒๓} ภัทรา นิคมานนท์. การวัดด้านจิตพิสัย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

๖. การวัดด้านเจตพิสัยต้องใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขให้ผู้ถูกวัดตอบ ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้แบบทดสอบหรือแบบวัดด้านเจตพิสัยมีผลการวัดตรงกับพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์ที่เป็นจริงในสภาพที่เป็นปกติของบุคคลนั้น ฉะนั้นแบบทดสอบหรือแบบวัดเจตพิสัยจึงต้องการคุณลักษณะด้านความตรงตามสภาพ

๗. การวัดด้านเจตพิสัย มีวิธีการวัดได้ ๒ แบบ ได้แก่ แบบประเมินตนเอง โดยให้ผู้ที่ถูกวัดตอบแบบวัดประเภทต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดด้วยตนเอง โดยการสำรวจตนเองว่ามีความรู้สึกอย่างไรตามหัวข้อคำถามนั้น ๆ และแบบประเมินโดยผู้อื่น ซึ่งเป็นการวัดโดยผู้ประเมินเป็นผู้วัดเอง หรืออาจมอบหมายหรือกำหนดให้เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครองหรือเพื่อนครู ฯลฯ เป็นผู้ใช้เครื่องมือวัด

๘. พฤติกรรมการแสดงออกของคุณลักษณะด้านเจตพิสัย มีทิศทางแสดงออกได้สองทาง ในทางตรงกันข้าม เช่น รัก-เกลียด ชอบ-ไม่ชอบ ขยัน-เกียจคร้าน ฯลฯ และมีความเข้มของระดับความรู้สึก เช่น สนใจมากที่สุด ก่อนข้างสนใจ เฉย ๆ ไม่ใคร่สนใจ ไม่สนใจเลย หรือชอบมาก-ชอบน้อย หรือไม่ชอบเลย

จะเห็นได้ว่า การวัดเจตพิสัยหรือการวัดด้านความคิดเห็น เป็นการวัดที่ต้องอาศัยสถานการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ได้ตัวแทนของความคิด ความเชื่อของบุคคลที่ต้องการจะวัด โดยวิธีวัดมี ๒ แบบ คือ แบบประเมินตนเอง และแบบประเมินโดยผู้อื่น แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างมือสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร ทั้ง ๖ ด้าน โดยเป็นการสอบถามถึงความคิดเห็นของตนเองของข้าราชการทหาร

๒.๓.๒ พฤติกรรมจริยธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดนำความรู้สร้าง ความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถี ประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยใช้เป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง ความร่วมมือของ สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบัน ศาสนาและสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้ เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข^{๒๔}

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวมีความชัดเจน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม “๘ พื้นฐาน” ที่ควรเร่งปลูกฝัง ประกอบด้วย

^{๒๔} กระทรวงศึกษาธิการ.(ออนไลน์). แหล่งที่มา ://www.tlcthai.com/technology/hi5-pr/19530.html.

๑) ขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อดทน ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควรเป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักรงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

๒) ประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่อยู่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

๓) ความซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมมีความจริงใจ ปลอดจากความรู้อีเก้งหรืออคติ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง

๔) มีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ

๕) สุขภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิจกรรมายาที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีความสุขภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทางแต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

๖) สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่ความสะอาด คือ ผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัยสิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว จึงมีความแจ่มใสอยู่เสมอ

๗) สามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุ ผลตามที่ต้องการเกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอา

รัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างว่า ความสมานฉันท์

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีความสามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้ที่มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

๘) มีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อน มนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์

ดังนั้นจริยธรรมจึงถือว่าเป็นพื้นฐานที่ควรปลูกฝัง มี ๘ ประการ คือ ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ

ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีมติอนุมัติประกาศคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาเรื่อง มาตรฐานทางและจริยธรรมของข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในการประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๔ / ๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ดังนี้^{๒๕}

๑. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ภักดีต่อองค์กร โดยเชิดชูองค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาความลับของทางราชการ อนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่ และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร

๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดผลดีแก่องค์กรและประโยชน์ส่วนรวม มีแบบแผน เป็นมืออาชีพ มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทีมโดยยึดผลลัพธ์ขององค์กรเป็น

^{๒๕}ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

หลัก และให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนมีการติดตาม ตรวจสอบ วัตถุประสงค์และค่าใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรม

๔. โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเน้นการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีกลไกให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบของกฎหมาย

๕. ซื่อสัตย์ สุจริต โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลัก มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา กระทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว ไม่ประพฤติดนเป็นทีเสื่อมเสีย และไม่คิด ไม่พูด ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี

๖. กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงาน กล้าคิด กล้าทำ และกล้ารับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามโดยปราศจากอคติ และไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

๗. มีจิตให้บริการ โดยมีใจรักที่จะให้บริการด้วยความจริงใจ สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยไมตรี มีความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่นิ่งเฉย และพร้อมให้บริการอยู่เสมอด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่หลบหลีกหรือเลี่ยงให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ

๘. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางทางการเมือง มุ่งที่จะปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ยึดระบบอุปถัมภ์ และความใกล้ชิดส่วนตัวในการให้บริการ

๙. เคารพซึ่งกันและกัน โดยการรู้จัก สามัคคี ให้เกียรติกับสมาชิกรัฐสภา ประชาชนผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ก้าวท้าวสิทธิส่วนบุคคล หรือเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น

๑๐. เสียสละ โดยการทุ่มเทกายใจและอุทิศเวลาให้งานอย่างเต็มที่ เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นด้วยใจบริสุทธิ์ และมุ่งมั่นที่จะทำงานโดยไม่หวังอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

๑๑. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ประสบการณ์ และวิทยาการใหม่ ๆ ให้ทันโลก ทันการณ์อยู่เสมอ มุ่งที่จะพัฒนา ฝึกฝนตนให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีทักษะ และเชี่ยวชาญในงานสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ ๆ

๑๒. ประหยัด โดยการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เหมาะสม ถูกวิธี คุ่มค่า ไม่สิ้นเปลืองสูญเปล่า รวมทั้งจัดการดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินทางราชการเสมือนเป็นของตน และดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียง สมฐานะ รู้จักประมาณตน ไม่ฟุ่มเฟือย

สรุปได้ว่า มาตรฐานจริยธรรมของข้าราชการและลูกจ้างส่วนราชการสังกัดรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความภักดีต่อองค์กร ความมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ความมีจิตให้บริการ การไม่เลือกปฏิบัติ การเคารพซึ่งกันและกัน ความเสียสละ การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และความประหยัด

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้กำหนดมาตรฐานทางและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นใหม่ เพื่อปลูกจิตสำนึกข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ รักษามาตรฐานแห่งความดีงาม ชำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ สร้างความเลื่อมใส ศรัทธาและได้รับความเชื่อถือยกย่องจากบุคคลทั่วไปไว้ ดังนี้^{๒๖}

๑. พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบและจิตสำนึกต่อหน้าที่ ใฝ่พัฒนา ยึดหลักวิชาการ เชื่อมั่นและแน่วแน่ในวิชาชีพ ความถูกต้อง และผลลัพธ์เป็นสำคัญ โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว พวกพ้อง อามิสสินจ้างใด ๆ

๒. พึงดูแลและใช้ทรัพย์สินของราชการอย่างคุ้มค่าและประหยัด

๓. พึงรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๔. พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องด้วยความจริงใจ สุภาพ มีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล และให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันด้วยมนุษยสัมพันธ์อันดี

๕. พึงให้บริการประชาชนด้วยความเอื้อเฟื้อ เสมอภาค ปราศจากอคติ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติสะดวก รวดเร็ว และมีความยุติธรรมประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ภายใต้บริบทของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีอัตลักษณ์เฉพาะ โดยที่ในแต่ละองค์กรมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีคำอธิบายพร้อมตัวอย่างในเชิงพฤติกรรมประกอบเพื่อความเข้าใจและสร้างความรู้สึกร่วมกันของสมาชิกในองค์กร เพื่อให้สามารถชี้วัดได้ในเชิงคุณค่า โดยได้นำคำนิยามสร้างสรรค์ดังกล่าวมาจัดลำดับใหม่พร้อมทั้งข้อพึงปฏิบัติในเชิงพฤติกรรม ดังนี้

^{๒๖} เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

๑) ยืนหยัดปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความถูกต้อง และเที่ยงธรรม ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานฯ พึงกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ตั้งมั่นในการทำความคิด ก้าวคิด ก้าวทำ กล้าแสดงออก ทั้งนี้ อยู่บนพื้นฐานของความสุจริต รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ

๒) ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานฯ พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง พึงไม่รับสิ่งของหรือประโยชน์ใด ๆ ตอบแทนโดยเสน่หาจากผู้บริโภครและผู้ประกอบการ "ในทุกโอกาส" ไม่ว่าจะโดยอัยยาศัยสมาคมหรือเทศกาลจารีตประเพณี ทั้งนี้ โดยพึงชี้แจงถึงบทบาทและหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างให้แก่ผู้บริโภครและผู้ประกอบการในฐานะผู้รับบริการเข้าใจในหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง และพึงเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้ร่วมงานและสังคมภายนอก ไม่ปฏิบัติตนไปตามกระแสแห่งการบริโภคนิยม ทั้งนี้ ให้พึงตระหนักว่า การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากประชาชนหรือผู้ประกอบการตามประเพณีจะสร้างความเคยตัว เกิดความอยากได้ และอยากเรียกร้องในที่สุด นอกจากนี้ ความฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ และไม่ประหยัด อันเนื่องมาจากกระแสบริโภคนิยมหรือวัตถุนิยม อาจเป็นสาเหตุแห่งการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ โดยพฤติกรรมการให้และการรับดังกล่าวนี้ ทั้งนี้ ให้ถือเป็นหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างทุกคนในสำนักงานจะต้องชี้แนะ แนะนำ อธิบาย ถึงบทบาทหน้าที่ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และควรคืนสิ่งของเหล่านั้นไปโดยความสุภาพและด้วยความเข้าใจทั้งสองฝ่าย

๓. การให้บริการที่ดี ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง พึงให้บริการที่ดี รวดเร็ว ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรฐานวิชาชีพด้วยอัยยาศัยไม่ตรีที่ดิงงามอย่างสม่าเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนเสมือนหนึ่งเป็นลูกค้าผู้รับบริการ และเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนต่อการรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ

๔. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานฯ พึงทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนด เกิดผลดีต่อหน่วยงานและส่วนรวม ทั้งนี้ โดยใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่าเสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง โดยได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายและคุ้มค่า ทั้งในส่วนของการใช้เงินและใช้เวลา โดยประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจใน

เป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบไม่ประมาท รักษาผลประโยชน์ให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มความสามารถ คำนึงถึงการใช้จ่ายทรัพยากรอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และโดยไม่ยึดติดกับกฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กร โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้นๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่โดยมีการติดตามผลเป็นระยะๆ

๕. เรียนรู้และพัฒนา ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานฯ พึงสร้างนิสัยรักการเรียนรู้และพึงถือเป็นหน้าที่ของตนในการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาศักยภาพ ความรู้และวิสัยทัศน์ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถและทักษะของตนเองให้เกิดประโยชน์แก่สำนักงานและประชาชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาการสร้างวัฒนธรรมการทำงานใหม่ให้แก่เจ้าหน้าที่

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมภายในเป็นพฤติกรรมที่สำคัญ เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกลงในจิตใจ เน้นที่ความรู้สึกลงนึกคิดที่ไม่ได้แสดงออกให้เห็น เป็นพฤติกรรมที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออก ดังนั้นการศึกษาความรู้สึกลงนึกคิดหรือความคิดเห็น จึงเป็นสิ่งสำคัญนำไปสู่การปรับปรุงพฤติกรรมภายนอกได้ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกจะเป็นตัวบ่งชี้ ถึงพฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชนในการอำนวยความสะดวก “ซึ่งได้แสดงถึงพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความ “ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบ” “ยืนหยัดปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง และเที่ยงธรรม” และ “การให้บริการที่ดี” เป็นตัวอย่างในเชิงพฤติกรรมนำไปปฏิบัติ อันเป็นสิ่งที่จะทำให้สำนักงานฯ และหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศไทยใสสะอาด และจะต้องเสริมสร้างพฤติกรรมให้ตกผลึกในสำนักงานฯ และระบบราชการ และเป็นสิ่งที่ท้าทายเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างและสั่งสมให้เกิดเป็นจิตวิญญาณร่วมกันและวัฒนธรรมขององค์กร ด้วยมาตรการทางการบริหาร

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร

ทหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกหลักของประเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีหน้าที่สำคัญในอันที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน ดังนั้นการที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะมีความสุขปลอดภัยและบ้านเมืองสงบสุขหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการทหาร หากข้าราชการทหารเป็นผู้มีปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกที่จะตอบสนองคุณแผ่นดินด้วยการกระทำทุกสิ่งเพื่อคุณประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ โดยน้อมนำพระราชจริยวัตร พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ยอมสละผลดีต่อชาติ

หน้าที่ของทหาร หมายถึง หน้าที่ส่วนรวม คือ ปกป้องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

หน้าที่ส่วนตัว คือ ประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตของศีลธรรม จริยธรรม ของทหารอาชีพและเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ

กรมยุทธศึกษาทหารบก ได้กล่าวถึงพระราชนิพนธ์ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง “หลักราชการ” ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักและจริยธรรมในวิชาชีพข้าราชการที่สำคัญยิ่ง

สำหรับข้าราชการพึงยึดถือเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติราชการ ๑๐ ประการ มีใจความสำคัญสรุปได้ ดังนี้^{๒๗}

๑. ความสามารถ หมายถึง ความชำนาญในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นผลสำเร็จได้ดียิ่งกว่าผู้มีโอกาสเท่า ๆ กัน

๒. ความเพียร หมายถึง ความกล้าหาญไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และบากบั่นเพื่อจะข้ามความขัดข้องให้จงได้ โดยใช้ความวิริยภาพมิได้ลดหย่อน

๓. ความมีไหวพริบ หมายถึง รู้จักสังเกตเห็นโดยไม่ต้องมีใครเตือนว่า เมื่อมีเหตุเช่นนั้นจะต้องปฏิบัติกรอย่างนั้น เพื่อให้บังเกิดผลดีที่สุดแก่กิจการทั่วไป และรีบทำการอันเห็นควรนั้นโดยฉับพลัน

๔. ความรู้เท่าถึงการณ หมายถึง รู้จักปฏิบัติการอย่างไรจึงจะเหมาะสมแก่เวลา และอย่างไรที่ได้รับเหตุสมผลจึงจะเป็นประโยชน์ที่สุด

๕. ความซื่อตรงต่อหน้าที่ หมายถึง ตั้งใจกระทำกิจการซึ่งได้รับมอบให้เป็นหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๖. ความซื่อตรงต่อคนทั่วไป หมายถึง ให้ประพฤติซื่อตรงต่อคนทั่วไป รักษาคนให้เป็นคนที่เขาทั้งหลายจะเชื่อถือได้

๗. ความรู้จักนิตยคน ขื่อนี้เป็นของสำคัญสำหรับผู้มีหน้าที่ติดต่อกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือผู้น้อย

๘. ความรู้จักผ่อนผัน หมายความว่า ต้องเป็นผู้ที่รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวว่า เมื่อใดควรตัดขาดและเมื่อใดควรอ่อนหรือผ่อนผันกันได้มิใช่แต่จะยึดถือหลักเกณฑ์หรือระเบียบอย่างเดียว ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียควรจะยึดหยุ่นได้

๙. ความมีหลักฐาน ขื่อนี้ประกอบด้วยหลักสำคัญ ๓ ประการ คือ มีบ้านอยู่เป็นที่เป็นที่ทาง มีครอบครัวอันมั่นคงและตั้งตนไว้ในที่ชอบ

๑๐. ความจงรักภักดี หมายความว่า ขอมเสียสละเพื่อประโยชน์แห่งชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ไว้เมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกองโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม ซึ่งนายพลตรีพระยารามณรงค์ เจ้ากรมยุทธศึกษา

^{๒๗} กรมยุทธศึกษาทหารบก, “คู่มือการอนุศาสนศาสตร์กองทัพบก”, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๕๔๔), หน้า ๑๕.

ทหารบก พบเข้าภายหลังได้สั่งให้ผู้มีหน้าที่อบรมจรรยาของนักเรียน และผู้อยู่ในบังคับบัญชาในกรณีนี้ ใช้เป็นหลักแห่งการอบรมจรรยาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นต้นมา ดังนี้

ราชการทหารเป็นงานสำคัญของประเทศชาติ เพราะมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและอิสรภาพของประเทศชาติ เพราะฉะนั้นผู้ที่มีหน้าที่ราชการทหารต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและมีจริยธรรมในความประพฤติ ทั้งทางใจทางกาย ทั้งในทางการงานเป็นต้นว่า ไม่ประพฤติตัวเหลวไหลให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของทหาร เป็นคนองอาจกล้าหาญมีใจหนักแน่นและอดทนในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อสถาบันของชาติและผู้บังคับบัญชา มีจิตใจงดงามไม่ใส่ร้ายผู้อื่น ดังนี้จึงจะสมกับหน้าที่อันสำคัญ และสามารถรักษาหน้าที่อันสำคัญของตนให้สำเร็จประโยชน์แก่ประเทศชาติได้ เพราะฉะนั้นทหารพึงประพฤติตามหลักต่อไปนี้

๑. ไม่ทำการคดโกง เช่น ขโมยหรือล่อลวง ปลอมหนังสือ เหล่านี้เป็นต้น
๒. ไม่ทำร้ายผู้ที่มีกำลังอ่อนแอ เช่น ผู้หญิงและเด็ก และไม่ทำร้ายผู้ที่ไม่มีความรู้หรือป้องกันตนเองไม่ได้
 ๓. ไม่ทำให้ผู้อื่นเสียชื่อ เช่น การชู้สาวหรือทำให้เขาเสียแล้วไม่ทำการสมรสกับเขา
 ๔. ไม่กลับคำสัญญาที่ตนได้ให้ไว้แล้วกับผู้ใดผู้หนึ่ง
 ๕. ไม่กล่าวความเท็จอย่างร้ายแรง เช่น กล่าวเท็จในราชการ
 ๖. ไม่ลอบทำร้ายคนลับหลัง จะเป็นด้วยอาวุธหรือด้วยการยุยงต่อเสียด หรือหาความใส่ความต่าง ๆ ก็ตาม
๓. ไม่ทวนคำสวด หรือผิดคำสาบาน
๔. ไม่ทำการทรยศต่อเพื่อน หรือคณะของตน หรือต่อชาติและพระมหากษัตริย์ เช่น ขยายความลับของเพื่อนหรือของคณะตนให้แก่ผู้อื่น หรือคบคิดสมรู้กับราชศัตรู เป็นต้น

สรุปได้ว่า แนวทางประพฤติปฏิบัติราชการของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วย จริยธรรมในทางพระพุทธศาสนา ความสามารถของบุคคล ซึ่งเป็นทั้งจริยธรรมด้านจิตใจและจริยธรรมที่แสดงออกมาในทางที่ดีที่เหมาะสมเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้บุคคลรอบข้างได้สัมผัส เช่น บุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิดดี เพื่อน บุคคลผู้ร่วมงานซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน

ระเบียบกระทรวงกลาโหม ที่ว่าด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม เป็นมาตรฐานความประพฤติและเป็น

หลักปฏิบัติ ให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลัก จริยธรรมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ ซึ่งบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ

จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้^{๒๔}

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรมพ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง หลักเกณฑ์อื่นใด ในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

๔.๑ “ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

๔.๒ “ข้าราชการกระทรวงกลาโหม” หมายความว่า ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร และหมายความรวมถึง ข้าราชการพลเรือนกลาโหมทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม เจ้าหน้าที่ทางทหาร พนักงานราชการลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกลาโหม และบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ข้อ ๕ ข้าราชการกระทรวงกลาโหมจักต้องยึดถือและปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม ๑๔ ประการ ดังนี้

๕.๑ การเชิดชูและรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า

๕.๒ การพิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

๕.๓ การรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕.๔ การพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ

๕.๕ การพิทักษ์และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๖ การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม และถูกกฎหมาย

^{๒๔} ระเบียบกระทรวงกลาโหม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.thailandlawyercenter.com

๕.๗ การให้การช่วยเหลือแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอภัยภัย และไม่เลือกปฏิบัติ

๕.๘ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

๕.๙ การยึดมั่นใน และจริยธรรม

๕.๑๐ การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

๕.๑๑ การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน และมีคุณภาพโปร่งใสตรวจสอบได้

๕.๑๒ การยึดมั่นในระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหารอย่างเคร่งครัด

๕.๑๓ การเชิดชูและรักษาไว้ซึ่ง เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ของทหาร

๕.๑๔ การเชื่อถือผู้บังคับบัญชา และการปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัดทั้งการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยความยุติธรรม

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน เผยแพร่และปลุกฝังให้ข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่ปกครองอยู่นั้นรับทราบ และยึดถือปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๗ การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมในระบอบนี้ ถือเป็น การกระทำผิดวินัย จำต้องรับโทษหรือรับทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร หรือแบบธรรมเนียมของข้าราชการกระทรวงกลาโหมประเภทนั้น ๆ

จะเห็นได้ว่า ประมวลจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นระเบียบของกระทรวงกลาโหมถือเป็นมาตรฐานความประพฤติและหลักปฏิบัติ ซึ่งประกอบไปด้วย ความรักและเชิดชูในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย การพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาติ ความรักในเกียรติยศชื่อเสียง การปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ และเคารพในผู้บังคับบัญชา

การอบรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบกในด้านและจริยธรรมเป็นการฝึกอบรมเป็นการเพิ่มความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของบุคคล เป็นกระบวนการส่งเสริมสมรรถภาพของบุคคลให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม ได้กล่าวถึงมีปัจจัยที่ควรคำนึงถึงเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำมาตรฐานทางและจริยธรรม ได้แก่^{๒๕}

๑) พระบรมราโชวาทแก่ข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๔๒ มีดังนี้

๑.๑) ได้แก่ สุจริต เทียบตรง เสียสละอดทน ฝึกตน มีระเบียบ

๑.๒) หลักการทำงาน ได้แก่ เพียบพร้อมความรู้ กุศโลบาย ขยายสัมพันธ์ประสาน

๑.๓) คุณค่า ได้แก่ รับผิดชอบ ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ให้สำเร็จทันการ ปฏิบัติงานยึดมั่นในผลประโยชน์ของแผ่นดินและความถูกต้องเป็นธรรม

๒) ทศพิธราชธรรม คือ การให้รักษาความประพฤติให้สงบเรียบร้อย เสียสละ ซื่อตรง อ่อนโยน ความเพียร ไม่โกรธ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อดทน การปฏิบัติไม่ให้ผิดจากที่ถูกที่ควรปรัชญาในการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีดังนี้

๒.๑) การใช้อำนาจรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ

๒.๒) บุคคลเสมอกันในกฎหมาย

๒.๓) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลจะกระทำไม่ได้

๒.๔) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

๒.๕) บุคคลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลของหน่วยราชการ

๒.๖) บุคคลมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่

๒.๗) ทำงานตามกฎหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

๒.๘) ส่งเสริม/สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

๓) วิสัยทัศน์ของแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ได้แก่

๓.๑) เป็นระบบที่สร้างประโยชน์ให้ประชาชนและประเทศชาติ

๓.๒) เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน

๓.๓) เป็นระบบที่มีความรับผิดชอบและเป็นที่ยิ่งของประชาชน

๓.๔) เป็นระบบที่เข้มแข็ง ทนทานต่ออุปสรรค กล่าวหาญต่อสู้เพื่อ มีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรี

๓.๕) เป็นระบบที่ทันสมัย ทันโลก ทันการณ์

๓.๖) เป็นระบบที่มีวัฒนธรรมที่มุ่งความเป็นเลิศของงาน

^{๒๕} ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม, ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานก.พ, ๒๕๔๑), หน้า ๒๔-๒๕.

๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการมบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ มีดังนี้

๔.๑) หลักนิติธรรม ได้แก่ การใช้กฎระเบียบ ที่เป็นธรรมเป็นที่ยอมรับได้ ไม่ตามกระแสหรืออำนาจตัวบุคคล เสมอภาค

๔.๒) หลักยุติธรรม ได้แก่ ความยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม ประพฤติตนเป็นตัวอย่างแก่สังคมด้วยความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยัน อดทน

๔.๓) หลักความโปร่งใส ได้แก่ การทำงานอย่างโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ตรงไปตรงมา ตรวจสอบได้

๔.๔) หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็น

๔.๕) หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งแก้ปัญหา กล้ายอมรับผลการกระทำของตน

๔.๖) หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕) ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ ข้าราชการที่พึงประสงค์สำหรับการยึดถือปฏิบัติในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในปัจจุบัน ๕ ประการ ได้แก่

๕.๑) กล้ายึดหลักทำในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ความชอบธรรม เสียสละ ยึดหลักวิชาและจรรยาบรรณ ไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

๕.๒) ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อประชาชน ต่อการปฏิบัติงาน ต่อองค์กรและต่อการพัฒนาปรับปรุงระบบราชการ

๕.๓) โปร่งใส ตรวจสอบได้ หมายถึง ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส ให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบของกฎหมาย

๕.๔) ไม่เลือกปฏิบัติ หมายถึง บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค เน้นความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดและถูกต้อง ปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความมีน้ำใจ เมตตา เอื้อเฟื้อ

๕.๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน หมายถึง ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา เกิดผลดีแก่หน่วยงานและส่วนรวม ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่าเสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลลัพธ์และค่าใช้จ่าย

- ๖) หลักธรรมหรือคำสอนตามศาสนาหรือความเชื่อที่มุ่งให้ประพฤตินเป็นคนดี
 ๗) พฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับการทำดีและไม่ผิดกฎหมาย เป็นพฤติกรรมการใช้
 ๘) อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบหรือผิดทำนองคลองธรรมตามที่เสนอของนักวิชาการมี

ดังนี้

- ๘.๑) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่กฎหมายระบุไว้
 ๘.๒) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำน้อยกว่าสิ่งที่กฎหมายระบุไว้หรือกระทำการที่
 ก่อให้เกิดความบกพร่อง สูญเสียหรือเสียหายแก่ทางราชการ
 ๘.๓) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการสิ่งใดที่ทำเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่
 กฎหมายระบุไว้
 ๘.๔) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย แต่ใช้
 วิธีการที่ผิดกฎหมาย
 ๘.๕) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการที่อาจไม่ผิดกฎหมาย แต่ผิดจรรยาบรรณ
 วิชาชีพ

สรุปได้ว่า ถ้าบุคคลมีจิตใจที่ดี หมายถึงมีการรับรู้หรือความรู้สึกรู้สึกหรือมีความคิดเห็นที่ดี
 ต่อสิ่งใดแล้ว ย่อมหมายถึงว่าบุคคลนั้นจะไปสู่พฤติกรรม การกระทำหรือการปฏิบัติในด้านนั้น ๆ
 ได้ โดยมีปัญญาเป็นแนวทางของพฤติกรรมหรือการปฏิบัติเพื่อไปสู่พฤติกรรมที่ดี

ส่วนในด้านกรอบและจริยธรรม เป็นการจัดการอบรมของหน่วยขึ้นตรงของกรม
 สรรพอาชญากรรม หรือหน่วยรองของหน่วยขึ้นตรงกรมสรรพอาชญากรรม ซึ่งคณะกรรมการการอบรม
 กรมสรรพอาชญากรรมพิจารณาให้เป็นหน่วยขึ้นตรง สำหรับการจัดการอบรมจริยธรรมภายในกรม
 สรรพอาชญากรรม โดยจัดให้มีการบรรยาย เดือนละ ๑ ครั้ง และเชิญนุศาสตราจารย์ มาบรรยายและทำ
 กิจกรรมให้เหล่าทหารทุกระดับเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงซึ่งใช้วิธีการจัดแบบหมุนเวียนให้เข้า
 ร่วมกิจกรรม โดยเน้นการสอนด้านจริยธรรม คือ การอบรมศีลธรรม การบรรยายจริยธรรมเป็น
 วิชาการ การบรรยายแบบสนทนาธรรม การบรรยายแบบตั้งปัญหาถาม ซึ่งผู้เข้ารับการอบรม
 นอกจากจะเป็นข้าราชการทหารแล้ว ยังรวมถึงครอบครัวข้าราชการทหารด้วย โดยสามารถ
 แบ่งเป็นในแต่ละด้านได้เป็น ๕ ข้อ คือ ๑. ด้านความรักเกียรติ ๒. ด้านความมีวินัย ๓. ด้านความ
 รับผิดชอบ ๔. ด้านการประพฤตินเป็นคนดี ๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม
 นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม เช่น การประกวดบทความ คำขวัญ เพื่อณรงค์
 ส่งเสริมจริยธรรมในทุกด้านมาโดยตลอด โดยจัดให้มีโครงการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา
 และที่ผ่านมาได้มีการประเมินผลการอบรมโครงการในรูปแบบของการวัดความพึงพอใจในกิจกรรม
 และในรูปแบบของการวัดความเข้าใจในวัตถุประสงค์การอบรม เนื้อหาการอบรม รูปแบบของกิจกรรม

ตลอดจนการประเมินในภาพรวมเท่านั้น ยังไม่เคยมีการวัดและประเมินผลในด้านพฤติกรรมจริยธรรมเลย ผู้ศึกษาวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบกว่าเป็นอย่างไร โดยศึกษาถึงระดับพฤติกรรมจริยธรรมข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบก และเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยด้านการได้รับการอบรมจริยธรรม ปัจจัยด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการจัดอบรมด้านจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบก ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถรวบรวมและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการทหาร จากหัวข้อการบรรยายในโครงการอบรมของหน่วยขึ้นตรงของกรมสรรพาวุธทหารบก ร่วมกับระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ รวมทั้งหลักราชการของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักแห่งการอบรมจรรยาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ที่ควรมีในกลุ่มข้าราชการทหาร และเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการเฝ้าระวังระดับจริยธรรมในสังคมไทยดังนี้ ๑. ด้านความรักเกียรติ ๒. ด้านความมีวินัย ๓. ด้านความรับผิดชอบ ๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม โดยตัวบ่งชี้และจริยธรรมทั้ง ๕ ข้อดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อกองทัพบกในการศึกษาตัวบ่งชี้ที่ได้แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างจริยธรรมของบุคลากรกองทัพบกให้ได้บุคลากรที่มีทั้งความรู้ ความสามารถและความดีต่อไป

๒.๓.๑ พฤติกรรมด้านความรักเกียรติ

เป็นความรัก ความศรัทธา ภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง ทุ่มเทอุทิศมุ่งมั่น ทำหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพอย่างดีที่สุด พยายามศึกษาอบรมและพัฒนาวิชาชีพผู้ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง หากพบข้อผิดพลาดจะพยายามปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ โดยรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานของตนเอง ใฝ่หาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างเท่าทัน ตลอดจนรักษาชื่อเสียงปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ และการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีบุคลิกสง่างามกายตามระเบียบวินัย ขอมรับและเชิดชูเกียรติของเพื่อนที่ประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านความรักเกียรติ คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรักในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเองของกรมกองและของประเทศชาติ ความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นมีความศรัทธาและยกย่องให้เกียรติในวิชาชีพของตน

๒.๓.๒ พฤติกรรมด้านความมีวินัย

เป็นการยอมรับและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของสถาบัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการทำผิด รักษาและเสริมสร้างวินัยในตำแหน่งหน้าที่การงาน เคารพในการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงหรือปกปิดเพื่อการอยู่รอดของตน ให้บริการผู้รับบริการด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและเป็นตัวอย่างที่ดี คอยตักเตือนเพื่อนร่วมงานให้มีพฤติกรรมที่อยู่ในระเบียบวินัย

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านความมีวินัย คือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการให้ความสำคัญ การเคารพยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย ค่านิยมที่ดี ตลอดจนจารีตประเพณีของสังคม การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ การเคารพกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น

๒.๓.๓ พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ

เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ และปฏิบัติอย่างเต็มกำลังความสามารถ แม้งานจะมีจำนวนมากหรือมีปัญหาอุปสรรคเพียงใด ก็มีความมุ่งมั่นทุ่มเทที่จะปฏิบัติอย่างเต็มกำลังความสามารถ จนกระทั่งงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างต่อเนื่อง มีความเต็มใจให้บริการ โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อกระทำสิ่งใดผิดพลาดก็ยอมรับในข้อผิดพลาดและนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนมีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงานทุกครั้ง โดยมีส่วนร่วมทั้งร่างกายและแรงใจตลอดจนแรงทุนทรัพย์ส่วนตัว จะกระทำการสิ่งใดจะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานเป็นหลัก

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ คือ พฤติกรรมที่แสดงถึงความสำนึก ความเอาใจใส่ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กิจกรรมนั้นบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด รู้จักหน้าที่ รวมทั้งการบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติและพร้อมที่จะรับผลของการกระทำของตนเอง

๒.๓.๔ พฤติกรรมด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

เป็นการกระทำที่แสดงถึงคุณความดีที่เป็นแบบอย่างให้เพื่อนร่วมงานและร่วมวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมจริยธรรมในด้าน ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อวิชาชีพ ให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริง ไม่กล่าวเท็จหรือทำหลักฐานเท็จเพื่อตนเอง และพวกพ้องหรือรับสินบนจากบุคคลที่หาผลประโยชน์จากราชการ มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าววางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งวาจาและท่าทาง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น พร้อมให้ความช่วยเหลือ แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความ

ปรองดอง สามัคคี ร่วมใจกันปฏิบัติงาน ปราศจากการทะเลาะวิวาท มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณ การเลื่อมใสและตอบแทนผู้มีพระคุณด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน มีความเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน เงินทอง เวลา กำลังกาย กำลังสติปัญญาของตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ความร่วมมือร่วมใจกับสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนไม่กล่าวเท็จหรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ

๒.๓.๕ พฤติกรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

เป็นการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ดำรงชีวิตตามสายกลาง รู้จักประมาณตน มีเหตุผล ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ประหยัดคอดออม ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย มีความสุขตามอัตภาพ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจกับคนรอบข้าง คำนึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นถึงแม้ว่าจะขัดกับความคิดเห็นของตนเอง รักสามัคคีในหมู่คณะ เป็นที่พึ่งพาให้กับเพื่อนและบุคคลในครอบครัว ไม่ฝักใฝ่ในอบายมุข และสิ่งเสพติดใด ๆ มีการควบคุมตนเอง ข่มใจตนเอง และนำมาใช้ในการดำรงชีวิต

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม คือ พฤติกรรมที่แสดงถึงความยึดมั่นอยู่กับข้อความจริง ความถูกต้องดีงามที่เป็นหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิตทั้งกายวาจาใจ มีความละเอียดใจและเกรงกลัวต่อบาป มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ใช้เหตุผลตัดสินใจก่อนทำกิจใด ๆ มีความพอประมาณ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าว มาสร้างแบบสอบถาม เพื่อวัดพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยประกอบด้วยพฤติกรรมทั้ง ๕ ประการ คือ ด้านความรักเกียรติ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาภรณ์ พลเสน ศึกษาผลการวิเคราะห์ตัวแปรพหุของจริยธรรม เพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมจริยธรรมของราชนาวิไทย โดยการเปรียบเทียบระดับ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัยและความอดทนของราชนาวิไทยระหว่างนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ นักเรียนนายเรือและข้าราชการทหารเรือ พบว่านักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ นักเรียนนายเรือ และข้าราชการทหารเรือ มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย และความอดทน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นที่น่าพึงพอใจ และพบว่า นักเรียนนายเรือ มีค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมทุกด้าน น้อยกว่าข้าราชการทหารเรือ และนักเรียนนายเรือ มีค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความมีวินัยและความอดทนน้อยกว่านักเรียนเตรียมทหาร^{๓๐}

จุฬพัฒน์ ยิ่งสวัสดิ์ ศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์และที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าสถานีตำรวจตามทัศนะของข้าราชการตำรวจ ที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา ใน ๕ ด้าน คือ ความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพ จริยธรรม วิชาชีพและการบริการทั่วไป โดยศึกษา และเปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์และที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าสถานีตำรวจ โดยจำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธรอำเภอ / กิ่งอำเภอทั้ง ๑๒ แห่ง ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๔๑๑ คน ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าสถานีตำรวจโดยภาพรวมและเป็นรายชื่อทั้ง ๕ ด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้าราชการตำรวจ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าสถานีตำรวจ โดยภาพรวมและเป็นรายชื่อ ในด้านความเป็นผู้นำและด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สำหรับด้านจริยธรรม ด้านวิชาชีพและด้านการบริการทั่วไปอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจจังหวัดนครราชสีมาจำแนกอำนาจตามสถานภาพการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงานและวุฒิทางการศึกษามีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าสถานีตำรวจทั้ง ๕ ด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านความเป็นผู้นำและด้านจริยธรรมที่

^{๓๐}อาภรณ์ พลเสน. “ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพหุของจริยธรรมเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมจริยธรรมของราชนาวิไทย”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐๖-๑๐๘.

ข้าราชการตำรวจที่มีสถานภาพในระดับผู้บริหาร และระดับผู้ปฏิบัติมีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.๐๑ และ.๐๕ ตามลำดับ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจจังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา มีทักษะต่อคุณลักษณะที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าสถานีตำรวจทั้ง ๕ ด้านไม่แตกต่างกัน ^{๑๑}

ชูเกียรติ ตรีเพชร ศึกษาถึงเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค ๒ ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการตำรวจอยู่ใน สังกัดตำรวจภูธร ภาค ๒ ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำนวน ๓๐๓ นาย ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธร ภาค ๒ ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก ที่มีระดับชั้นยศต่างกันพบว่า มีระดับจริยธรรมของตำรวจตามโครงสร้างจริยธรรมตำรวจไทยทางด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการตำรวจชั้นประทวน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับจริยธรรมของตำรวจ ตามโครงสร้างจริยธรรมตำรวจไทยทางด้าน ความรับผิดชอบ อยู่ในขั้นที่ ๕ และพบว่าสายการปฏิบัติงานต่างกันข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 2 ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกที่มีระดับจริยธรรมของตำรวจตาม โครงการสร้างจริยธรรมตำรวจไทยทางด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันงานสอบสวนและสายงานป้องกันปราบปรามมีระดับจริยธรรมของตำรวจ ตามโครงการสร้างจริยธรรมตำรวจ ไทยทางด้านความรับผิดชอบสูงกว่า ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในสายการปฏิบัติงานจราจร ^{๑๒}

วรรณมา มณีโชติ ศึกษาถึงการพัฒนัจรรยาบรรณของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู จำนวน ๓๔๖ ราย โดยศึกษาระดับพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูจำแนกตามเพศอายุการศึกษาตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูชายมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณมากกว่าครูหญิง ครูอายุ ๔๑-๖๐ ปี มีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณมากกว่าครูอายุ ๒๒-๔๐ ปี ครูที่จบการศึกษาสูงกว่าชั้นปริญญาตรีมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณมากกว่าครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและครูที่อยู่ในสายบริหารมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ

^{๑๑} จุฬพัฒน์ ยิ่งสวัสดิ์, “คุณลักษณะที่พึงประสงค์และที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าสถานีตำรวจ ตามทักษะของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

^{๑๒} ชูเกียรติ ตรีเพชร, “เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธร ภาค ๒ ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๓), หน้า ๑๓๕.

มากกว่าครูที่อยู่ในสายการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๕ ส่วนประสบการณ์การทำงานต่างกันไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ^{๓๓}

อดิศวร เหลาถม ศึกษาถึงจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่าข้าราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณในระดับปานกลาง ในด้านอายุ พบว่าผู้ที่มีอายุ ๓๐-๔๐ ปี มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณมากกว่าทุกกลุ่มอายุ ในด้านเพศ พบว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณมากกว่าเพศชาย ด้านรายได้ พบว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๘,๐๐๐ บาท และพบว่า ผู้ที่มีสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมด้านจรรยาบรรณไม่แตกต่างกัน^{๓๔}

ปิยวรรณ วัฒนนะนาวิน ศึกษาการรู้ตระหนักในความรับผิดชอบของตำรวจจราจรที่มีต่อจริยธรรม พบว่า ตำรวจจราจรมีความตระหนักในความรับผิดชอบ เรื่องมุ่งในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชน ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก และอดทนต่อความเจ็บใจอยู่ในระดับสูง และพบว่าตำรวจจราจรที่มีความรู้ตระหนักในความรับผิดชอบต่อจริยธรรมอยู่ในระดับไม่พึงประสงค์ ในเรื่องของการมุ่งประโยชน์ส่วนตนและการใช้อำนาจ ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าตำรวจส่วนใหญ่มีความรู้และความตระหนักในระดับสูง แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้ปฏิบัติตามสอดคล้องกับความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษา การฝึกอบรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ลักษณะทางเศรษฐกิจ ความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ นำเบื้อหน่ายและเสี่ยงอันตราย ผลการวิจัยทำให้เชื่อว่า ถ้าตำรวจจราจรได้รับการเพิ่มรายได้ที่เหมาะสม และได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม จะช่วยทำให้ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๓๕}

ปิยะวรรณ สุวรรณ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์ สังกัดกรมประชาสงเคราะห์ จำนวน ๓๐๔ คน โดยศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและระดับ

^{๓๓}วรรณมา มณีโชติ, “พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา ๒”, การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๔๖), หน้า ๖๘.

^{๓๔}อดิศวร เหลาถม, “จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข : กรณีศึกษาอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, นโยบายสาธารณะ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๖), หน้า ๑๓๐.

^{๓๕}ปิยวรรณ วัฒนนะนาวิน, “การรู้ตระหนักในความรับผิดชอบต่อของตำรวจจราจรที่มีผลต่อจริยธรรม”, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จริยศาสตร์ศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๕), บทคัดย่อ.

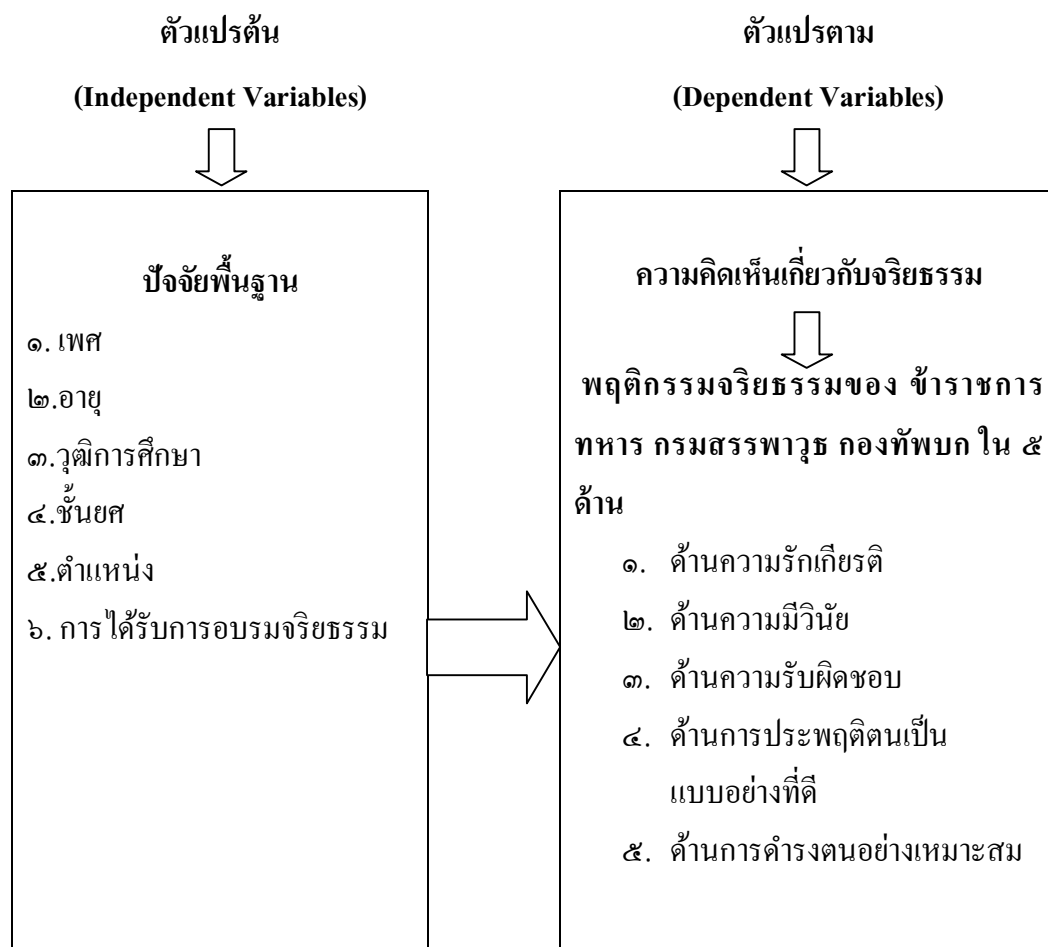
จริยธรรม ๗ ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความเมตตา ความยุติธรรม ความรักษาเรียบวินัย ความสามัคคี ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับจริยธรรมอยู่ในระดับดี และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับจริยธรรมคือระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับจริยธรรมคือ สถานภาพสมรส โสด และการอบรมเลี้ยงดู นักสังคมสงเคราะห์^{๓๖}

จากรายงานการวิจัย จะเห็นได้ว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาชีพตำรวจ ทหารเรือ ข้าราชการครูและข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข แต่ยังไม่พบการวิจัยที่ศึกษาถึงจริยธรรมของข้าราชการทหารบก ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรในสังกัดกรมสรรพาวุธ ทหารบก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาและอบรมด้านจริยธรรมให้กับกำลังพลทหารบกต่อไป

^{๓๖}ปิยะวรรณ สุวรรณ, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์ สังกัดกรมประชาสงเคราะห์”, *ปริชญานิพนธ์มหาบัณฑิต*, ประชากรศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ กองทัพบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จากแนวคิดทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารของกรมสรรพาวุธทหารบก จำนวน ๒,๔๐๐ คน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มข้าราชการระดับผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชา จำนวน ๑๖๐ คน ๒) กลุ่มข้าราชการระดับผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้บังคับบัญชา จำนวน ๒,๒๔๐ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก จำนวน ๓๕๐ คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ (Yamane) โดยใช้ระดับตำแหน่งเป็นชั้น (Strata) ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
๑. ผู้บังคับบัญชา	๑๖๐	๒๕
๒. ผู้ใต้บังคับบัญชา	๒, ๒๔๐	๓๒๕
รวม	๒, ๔๐๐	๓๕๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ชั้นยศ ตำแหน่งหน้าที่ และการได้รับการอบรมจริยธรรม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเกี่ยวกับความรู้สึคนึกคิดด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับและจริยธรรม หลังการอบรม มีข้อความทั้งทางด้านบวกและด้านลบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ แบ่งเป็น ๕ ด้าน ๆ ละ ๘ ข้อ ดังนี้ ๑. ด้านความรักเกียรติ ๒. ด้านความมีวินัย ๓. ด้านความรับผิดชอบ ๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และ ๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๕ ระดับ โดยมีการให้ความหมายของระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง

ระดับ ๓ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ

ระดับ ๑ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมจริยธรรม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ แบ่งเป็น ๕ ด้าน ๆ ละ ๘ ข้อ ดังนี้ ๑. ด้านความรักเกียรติ ๒. ด้านความมีวินัย ๓. ด้านความรับผิดชอบ ๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และ ๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๓ ระดับ โดยมีการให้ความหมายของระดับ ดังนี้

ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ

ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

ระดับ ๑ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔.๑ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการด้านจริยธรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ กำหนดกรอบ ปัจจัยในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

๓.๔.๓ สร้างเครื่องมือแล้วนำร่างเครื่องมือดังกล่าวที่ได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม และแบบสอบถามพฤติกรรมจริยธรรมให้ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน พิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย นิยามศัพท์และความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำมาหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าที่ได้คุณภาพตรงตามเกณฑ์ คือมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๘-๑.๐

๓.๔.๔ นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๑ ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนของเครื่องมือวัด

^๑ ล้วน สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยศาสตร์ จำกัด, ๒๕๓๘), หน้า ๒๐๐.

$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ๐.๘๕

๓.๔.๕ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ พร้อมจัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

๓.๔.๖ นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ที่ได้ไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังกรมสรรพาวุธทหารบก ให้ทำการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก จำนวน ๓๕๐ คน หลังจากนั้นจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๒ ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมดจำนวน ๓๕๐ ฉบับ

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

๓.๖.๑ ข้อมูลทั่วไปซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้าน เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ชั้นยศ และตำแหน่งหน้าที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

๓.๖.๒ ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประกอบค่า (Rating scale) ๕ ระดับ และเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลได้ตาราง ซึ่งแปลความค่าเฉลี่ย โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ดังนี้^๒

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
๔.๕๐ – ๕.๐๐	ระดับความคิดเห็นสูงสุด
๓.๕๐ – ๔.๔๙	ระดับความคิดเห็นสูง
๒.๕๐ – ๓.๔๙	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
๑.๕๐ – ๒.๔๙	ระดับความคิดเห็นต่ำ
๑.๐๐ – ๑.๔๙	ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด

๓.๖.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประกอบค่า (Rating scale) ๓ ระดับ และเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลได้ตาราง ซึ่งแปลความค่าเฉลี่ยโดยใช้การแบ่งระดับแบบอิงเกณฑ์ โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งอยู่ระหว่าง ๑-๓ คะแนน และแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น ๓ ระดับ โดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร^๓

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{๓} \\ \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{๓-๑}{๓} \\ &= ๐.๖๗ \end{aligned}$$

ซึ่งสามารถแปลค่าระดับพฤติกรรมจริยธรรมได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับพฤติกรรม
๒.๓๔ - ๓.๐๐	ระดับสูง
๑.๖๗ - ๒.๓๓	ระดับปานกลาง
๑.๐๐ - ๑.๖๖	ระดับต่ำ

^๒บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวิริยาสาน จำกัด, ๒๕๓๗), หน้า ๙๙-๑๐๐.

^๓บุญใจ ศรีสถิตนรากูร, ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๓๐๔-๓๐๕.

๓.๖.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ ทหารบก กรมสรรพาวุธ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis)

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้คือ

๓.๗.๑ เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

ค่าร้อยละ (Percentage)^๔

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	X	แทน	จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓.๗.๑ เพื่อให้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม และระดับพฤติกรรมจริยธรรม วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

๑) ค่าเฉลี่ย (Mean)^๕

$$\text{สูตร} \quad \bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของค่าความถี่ทั้งหมด
โดย	f	แทน	ค่าความถี่
	x	แทน	จุดกึ่งกลางของอันตรภาคชั้น
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๒) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๖

^๔ ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พี.นิตติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๑๔๘.

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๐.

สูตร	$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(X - \bar{X})^2}{n-1}}$
เมื่อ	S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x แทน ค่าคะแนนแต่ละกลุ่ม
	\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n แทน จำนวนประชากรทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ กรมสรรพาวุธ ทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ คือ ๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และ ๒. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งเป็นแต่ละตอนได้ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ชั้นยศ ตำแหน่งและการได้รับการอบรมจริยธรรม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

๔.๒ ผลการศึกษาคำความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๔.๓ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ ทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๔.๔ ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรม ของข้าราชการ ทหารบกกรมสรรพาวุธ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis)

๔.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา
 ชั้นยศ ตำแหน่งและการได้รับการอบรมจริยธรรม ปราบกฏผลดังตารางที่ ๔.๑ – ๔.๖๗
 ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๒๔๕	๗๑.๑๔
หญิง	๑๐๑	๒๘.๘๖
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก
 เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่าข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เป็นเพศชาย
 จำนวน ๒๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๑๔ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ
 ๒๘.๘๖

ตารางที่ ๔.๒ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
 จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
๒๑-๓๐ ปี	๕๘	๑๖.๕๗
๓๑-๔๐ ปี	๘๖	๒๔.๕๗
๔๑-๕๐ ปี	๑๒๘	๓๖.๕๗
๕๑-๖๐ ปี	๗๘	๒๒.๒๕
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก
 เขตดุสิต กรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุพบว่าข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี
 จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๗ มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๗
 มีอายุ ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๕ และมีอายุ ๒๑-๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ
 ๑๖.๕๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๗	๕๖.๒๘
ปริญญาตรี	๗๕	๒๑.๔๓
ปริญญาโท	๗๗	๒๒.๐๐
ปริญญาเอก	๑	๐.๒๕
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๘ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐ มีวุฒิการศึกษา ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๓ และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นยศ		
สิบตรี-สิบเอก	๕๕	๒๗.๑
จ่าสิบตรี-จ่าสิบเอก	๑๕๒	๔๓.๔
ร้อยตรี-ร้อยเอก	๗๑	๒๐.๓
พันตรี-พันเอก	๓๒	๙.๑
พลตรี-พลเอก	๐	๐.๐๐
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานครจำแนกตามชั้นยศ พบว่า ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก มียศจ่าสิบตรี-จ่าสิบเอก จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔ มียศสิบตรี-สิบเอก จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑ มียศร้อยตรี-ร้อยเอก จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓ มียศพันตรี-เอก จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
๑. ผู้บังคับบัญชา		
ผู้อำนวยการกองร้อย	๘๕	๒๕.๔๓
ผู้อำนวยการกองพัน	๘	๒.๘๘
เจ้ากรมสรรพาวุธ	๑	๐.๒๘
รวม	๙๔	๒๘.๐๐
๒. ผู้ใต้บังคับบัญชา		
อาสาสมัครทหาร	๒๗	๗.๗๑
ทหารกองประจำการ	๑๓๐	๓๗.๑๔
พนักงานราชการ	๓๑	๘.๘๕
ลูกจ้างประจำ	๖๔	๑๘.๒๘
รวม	๒๕๒	๗๒.๐๐

ตารางที่ ๔.๕ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก มีตำแหน่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา จำนวน ๒๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๐ และมีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชา จำนวน ๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐ และแต่ละตำแหน่ง พบว่า ผู้ใต้บังคับบัญชามีตำแหน่งเป็นทหารกองประจำการ จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๔ มีตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำ จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๘ มีตำแหน่งเป็นพนักงานราชการ จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๕ และมีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครทหาร จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๑ ตามลำดับ ส่วนผู้บังคับบัญชามีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองร้อย จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๓ รองลงมาคือมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองพัน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๘ และมีตำแหน่งเป็นเจ้ากรมสรรพาวุธ จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามการได้รับการอบรมจริยธรรม

การได้รับการอบรมจริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยได้รับ	๓๒	๕.๑๔
เคยได้รับ	๓๑๘	๕๐.๘๖
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการได้รับการอบรมจริยธรรม พบว่า ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เคยได้รับการอบรมจริยธรรม จำนวน ๓๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๖ และไม่ได้รับการอบรมจริยธรรม จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๔

ตารางที่ ๔.๗ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามจำนวนครั้งของการเคยได้รับการอบรมจริยธรรม

จำนวนครั้งของการเคยได้รับการอบรมจริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
๑-๕ ครั้ง	๘๑	๒๕.๔๓
๖-๑๐ ครั้ง	๘๑	๒๕.๔๓
๑๑ ครั้งขึ้นไป	๑๕๖	๔๕.๐๔
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๗ แสดงจำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนครั้งของการเคยได้รับการอบรมจริยธรรมพบว่า ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เคยได้รับการอบรมจริยธรรม ๑๑ ครั้งขึ้นไป จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๕.๐๔ เคยได้รับการอบรมจริยธรรม ๑-๕ ครั้ง และ ๖-๑๐ ครั้ง ในจำนวนที่เท่ากัน คือ ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๓

๔.๒ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๘ – ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม รวมทุกด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น (n = ๓๕๐)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ด้านความรักเกียรติ	๔.๕๖	๐.๕๔	สูงที่สุด	๑
๒. ด้านความมีวินัย	๔.๒๕	๐.๗๓	สูง	๕
๓. ด้านความรับผิดชอบ	๔.๔๗	๐.๕๕	สูง	๒
๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๔.๔๒	๐.๖๑	สูง	๔
๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	๔.๔๗	๐.๖๑	สูง	๓
ภาพรวม	๔.๔๓	๐.๕๕		

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้าน และจริยธรรม รวมทุกด้าน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง (\bar{X} = ๔.๔๓) ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๑ ด้าน คือ ด้านความรักเกียรติ (\bar{X} = ๔.๕๖) และอยู่ในระดับสูง ๕ ด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำคือ ด้านความรับผิดชอบ (\bar{X} = ๔.๔๗) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม (\bar{X} = ๔.๔๗) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (\bar{X} = ๔.๔๒) และด้านความมีวินัย (\bar{X} = ๔.๒๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านและจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ

พฤติกรรมด้านและจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น (n = ๓๕๐)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. การพูดถึงอาชีพของตนเองในทางบวกเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติทุกสถานที่	๔.๖๓	๐.๗๑	สูงที่สุด	๒
๒. การเข้าร่วมในกิจกรรมโดยแสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่ควรกระทำ	๔.๖๗	๐.๖๕	สูงที่สุด	๑
๓. การรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นสิ่งที่ควรยึดถือและปฏิบัติ	๔.๕๓	๐.๖๕	สูงที่สุด	๕
๔. การแสดงการยอมรับในศักยภาพของเพื่อนร่วมวิชาชีพเป็นสิ่งดี	๔.๔๕	๐.๗๕	สูง	๗
๕. เพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงานเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง	๔.๕๐	๐.๗๕	สูงที่สุด	๖
๖. การให้คำแนะนำเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบปัญหาในงานเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๔.๔๖	๐.๗๗	สูง	๘
๗. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนางานในวิชาชีพ ถือเป็นสิ่งที่ควรทำ	๔.๖๐	๐.๖๖	สูงที่สุด	๓
๘. การแต่งกายตามระเบียบ เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๔.๖๐	๐.๖๗	สูงที่สุด	๔
ภาพรวม	๔.๕๖	๐.๕๔	สูงที่สุด	

จากตารางที่ ๔.๕ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่สูงสุด ($\bar{X} = ๔.๕๖$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๖ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ การเข้าร่วมในกิจกรรมโดยแสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ($\bar{X} = ๔.๖๗$) การพูดถึงอาชีพของตนเองในทางบวกเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติทุกสถานที่ ($\bar{X} = ๔.๖๓$) การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนางานในวิชาชีพ ถือเป็น

เป็นสิ่งที่ควรทำ ($\bar{X} = ๔.๖๐$) การแต่งกายตามระเบียบ เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ($\bar{X} = ๔.๖๐$) การรักษา
มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในหน้าที่เป็นสิ่งที่ควรยึดถือและปฏิบัติ ($\bar{X} = ๔.๕๓$) และเพื่อนร่วม
วิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงานเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง ($\bar{X} = ๔.๕๐$) และอยู่
ในระดับสูง ๒ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำ คือ การแสดงการยอมรับในศักยภาพของเพื่อน
ร่วมวิชาชีพเป็นสิ่งดี ($\bar{X} = ๔.๔๕$) และการให้คำแนะนำเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบปัญหาในงาน
เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ($\bar{X} = ๔.๔๖$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
พฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านความมีวินัย

พฤติกรรมด้านจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น (n = ๓๕๐)				
	ด้านความมีวินัย	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก		๓.๕๘	๑.๒๔	สูง	๖
๒. การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นสิ่งที่ ควรกระทำ		๔.๕๓	๐.๗๖	สูงที่สุด	๑
๓. การให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ ควรทำ		๔.๔๕	๐.๗๓	สูง	๓
๔. การยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณ เป็นพิเศษ ในหน้าที่ทำให้อยู่รอดได้		๓.๕๘	๑.๓๗	สูง	๗
๕. การทำผิดกฎระเบียบและวินัยเล็กน้อยถือเป็นเรื่อง ปกติ		๓.๘๒	๑.๓๗	สูง	๘
๖. หากเพื่อนร่วมงานมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำ ผิดวินัย ควรแนะนำตักเตือนเพื่อนเพื่อให้แก้ไข ปรับปรุง		๔.๓๐	๐.๗๘	สูง	๕
๗. การโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของ ตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ		๔.๓๗	๑.๐๐	สูง	๔
๘. ข้าพเจ้าทำงาน โดยมีอุดมการณ์ “ซื่อกินไม่หมด คด กินไม่นาน”		๔.๕๑	๐.๗๘	สูงที่สุด	๒
ภาพรวม		๔.๒๕	๐.๗๓	สูง	

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านและจริยธรรม
ด้านความมีวินัย พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง($\bar{X} = ๔.๒๕$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๒ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหา
ต่ำ คือ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นสิ่งที่ควรกระทำ($\bar{X} = ๔.๕๑$) ข้าพเจ้าทำงานโดย
มีอุดมการณ์ “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” ($\bar{X} = ๔.๕๑$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับสูง ๖ ด้าน
คือการให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ควรทำ ($\bar{X} = ๔.๔๕$) การโกหก ปกปิด
ข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ ($\bar{X} = ๔.๓๗$) หากเพื่อนร่วมงานมี
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัย ควรแนะนำตักเตือนเพื่อนเพื่อให้แก้ไขปรับปรุง ($\bar{X} = ๔.๓๐$)
การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$) การยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มี
บุญคุณเป็นพิเศษ ในหน้าที่ทำให้อยู่รอดได้ ($\bar{X} = ๓.๕๘$) และการทำผิดกฎระเบียบและวินัยเล็กน้อย
ถือเป็นเรื่องปกติ ($\bar{X} = ๓.๘๒$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้าน ด้านความรับผิดชอบ

พฤติกรรมด้านและจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น (n = ๓๕๐)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านความรับผิดชอบ				
๑. แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ก็ควรพากเพียรทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย	๔.๔๕	๐.๓๕	สูง	๔
๒. ควรเต็มใจให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากเงื่อนไข	๔.๕๐	๐.๖๕	สูงที่สุด	๓
๓. ผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ควรยอมรับได้ทั้งผิดและชอบ	๔.๔๖	๐.๘๑	สูง	๖
๔. ควรพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความสำคัญก็ตาม	๔.๔๖	๐.๖๕	สูง	๕
๕. เมื่อหน่วยงานมีกิจกรรม ควรจะเข้าร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ	๔.๔๓	๐.๓๓	สูง	๗
๖. ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือละทิ้งต่อหน้าที่แม้ว่าจะมีการงาน	๔.๕๖	๐.๖๕	สูงที่สุด	๑
๗. ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ควรพุดบ่ายเบี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	๔.๓๑	๐.๘๓	สูง	๘
๘. เมื่อเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงาน ไม่ควรละทิ้งปัญหาโดยไม่แก้ไข	๔.๕๕	๐.๓๐	สูงที่สุด	๒
ภาพรวม	๔.๔๗	๐.๕๕	สูงที่สุด	

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = ๔.๔๗$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่สูงสุด ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือละทิ้งต่อหน้าที่แม้ว่าจะมีการงานมาก ($\bar{X} = ๔.๕๖$) เมื่อเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงาน ไม่ควรละทิ้งปัญหาโดยไม่แก้ไข ($\bar{X} = ๔.๕๕$) และควรเต็มใจให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากเงื่อนไข ($\bar{X} = ๔.๕๐$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับ สูง ๕ ด้าน โดย

เรียงลำดับจากสูงไปหาค่าคือ แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ก็ควรพักเพียรทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย($\bar{X} = ๔.๔๕$) ควรพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความสำคัญก็ตาม ($\bar{X} = ๔.๔๖$) ผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ควรยอมรับได้ทั้งผิดและชอบ ($\bar{X} = ๔.๔๖$) เมื่อหน่วยงานมีกิจกรรม ควรจะเข้าร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = ๔.๔๓$) และถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ควรพุดบ่ายเบี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = ๔.๓๑$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

พฤติกรรมด้านจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น (n = ๓๕๐)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. การดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ควรกระทำ	๔.๗๔	๐.๖๒	สูงที่สุด	๑
๒. แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ก็ไม่ควรนำไปใช้ส่วนตัว	๔.๖๓	๐.๗๑	สูงที่สุด	๒
๓. เมื่อมีโอกาส ก็ไม่ควรหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่	๔.๕๒	๐.๕๕	สูงที่สุด	๔
๔. เราควรให้ข้อมูลตรงความเป็นจริง เพื่อช่วยเพื่อนร่วมงานแก้ปัญหา	๔.๕๓	๐.๗๔	สูงที่สุด	๓
๕. แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ก็ควรวางตัวเป็นกลาง	๔.๔๑	๐.๘๐	สูง	๖
๖. การได้รับผลประโยชน์จากบุคคลอื่น ๆ ช่วยให้เราเจริญรุ่งเรือง	๓.๖๕	๑.๔๑	สูง	๘
๗. แม้บางครั้งจะมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ควรพุดนินทาลับหลัง	๔.๓๒	๐.๕๕	สูง	๗
๘. เป็นการดีที่มีการวางแผนการทำงานโดยใช้แรงงานและเวลาน้อย	๔.๕๐	๐.๗๓	สูงที่สุด	๕
ภาพรวม	๔.๔๒	๐.๖๑	สูง	

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านและจริยธรรม ด้านประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ตีพบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง($\bar{X} = ๔.๔๒$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๕ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ การดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ควรกระทำ ($\bar{X} = ๔.๗๔$) แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ก็ไม่ควรนำไปใช้ส่วนตัว ($\bar{X} = ๔.๖๓$) เราควรให้ข้อมูลตรงความเป็นจริง เพื่อช่วยเพื่อนร่วมงานแก้ปัญหา ($\bar{X} = ๔.๕๓$) เมื่อมีโอกาส ก็ไม่ควรหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ ($\bar{X} = ๔.๕๒$) และ เป็นการดีที่มีการวางแผนการทำงานโดยใช้แรงงานและเวลาน้อย ($\bar{X} = ๔.๕๐$) ตามลำดับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ก็ควรวางตัวเป็นกลาง ($\bar{X} = ๔.๔๑$) แม้บางครั้งจะมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ควรพุดนินทาลับหลัง ($\bar{X} = ๔.๓๒$) และการได้รับผลประโยชน์จากบุคคลอื่น ๆ ช่วยให้เราเจริญรุ่งเรือง($\bar{X} = ๓.๖๕$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

พฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	ระดับความคิดเห็น (n = ๓๕๐)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ควรคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน	๔.๕๒	๐.๖๕	สูงที่สุด	๔
๒. ควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าเขาจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นบางอย่าง	๔.๕๐	๐.๗๓	สูงที่สุด	๕
๓. การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	๔.๕๔	๐.๘๒	สูงที่สุด	๓
๔. การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับรายได้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม	๔.๖๐	๐.๖๗	สูงที่สุด	๑
๕. แม้เพื่อนร่วมงานจะชักชวนให้ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ ก็ไม่ควรคล้อยตาม	๔.๓๔	๐.๕๕	สูง	๘
๖. การเป็นที่พึ่งพาของคนในครอบครัว ญาติและเพื่อนๆ เป็นสิ่งที่ควรภาคภูมิใจ	๔.๕๖	๐.๘๐	สูงที่สุด	๒
๗. แม้ไม่สมหวังในสิ่งที่ต้องการก็ไม่ควรแสดงความฉุนเฉียว	๔.๓๕	๐.๘๘	สูง	๗
๘. การบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ	๔.๓๕	๐.๘๕	สูง	๖
ภาพรวม	๔.๔๗	๐.๖๒	สูง	

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสมพบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = ๔.๔๗$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๕ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับรายได้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม ($\bar{X} = ๔.๖๐$) การเป็นที่พึ่งพาของคนในครอบครัว ญาติและเพื่อนๆ เป็นสิ่งที่ควรภาคภูมิใจ ($\bar{X} = ๔.๕๖$) การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ($\bar{X} = ๔.๕๔$) ควร

คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน ($\bar{X} = ๔.๕๒$) และ ควรยอมรับฟัง
ความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าเขาจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นบางอย่าง ($\bar{X} = ๔.๕๐$) ตามลำดับ
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ การบริจาคทรัพย์สิน
ส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ($\bar{X} = ๔.๓๕$) แม้ไม่สมหวังในสิ่งที่
ต้องการก็ไม่ควรแสดงความอิจฉา ($\bar{X} = ๔.๓๕$) และแม้เพื่อนร่วมงาน จะชักชวนให้ดื่มสุรา
หรือสูบบุหรี่ก็ไม่ควรคล้อยตาม ($\bar{X} = ๓.๓๔$) ตามลำดับ

๔.๓ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๑๔- ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรม
จริยธรรม รวมทุกด้าน

ระดับพฤติกรรมจริยธรรม รวมทุกด้าน	ระดับพฤติกรรมจริยธรรม			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ด้านความรักเกียรติ	๒.๗๓	๐.๒๕	สูง	๑
๒. ด้านความมีวินัย	๒.๔๑	๐.๔๓	สูง	๕
๓. ด้านความรับผิดชอบ	๒.๖๖	๐.๓๐	สูง	๒
๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๒.๕๕	๐.๓๕	สูง	๔
๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	๒.๖๐	๐.๓๓	สูง	๓
รวม	๒.๕๕	๐.๒๗	สูง	

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม รวมทุกด้าน พบว่า โดย
ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ สูง ($\bar{X} = ๒.๕๕$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำคือ
ด้านความรักเกียรติ ($\bar{X} = ๒.๗๓$) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = ๒.๖๖$) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม
($\bar{X} = ๒.๖๐$) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = ๒.๕๕$) และด้านความมีวินัย ($\bar{X} = ๒.๔๑$)
ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ

ระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ	ระดับพฤติกรรม					
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	นาน ๆ ครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับ (อันดับ)
๑. ข้าพเจ้าพูดถึงอาชีพของข้าพเจ้าใน ทางบวกในทุกสถานที่	๒๘๑ (๘๐.๓)	๖๕ (๑๘.๖)	๔ (๑.๑)	๒.๗๕	๐.๔๓	สูง (๒)
๒. ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมที่แสดงถึง ความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดี ต่อพระมหากษัตริย์	๒๘๕ (๘๒.๖)	๖๐ (๑๗.๑)	๑ (๐.๓)	๒.๘๒	๐.๓๕	สูง (๑)
๓. ข้าพเจ้ารักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่	๒๕๗ (๗๓.๔)	๕๑ (๑๖.๐)	๒ (๐.๖)	๒.๗๓	๐.๔๖	สูง (๕)
๔. ข้าพเจ้าแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วม วิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน	๒๖๖ (๗๖.๐)	๘๒ (๒๓.๔)	๒ (๐.๖)	๒.๗๕	๐.๔๔	สูง (๓)
๕. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามแบบอย่างเพื่อนร่วม วิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงาน	๒๔๐ (๖๘.๖)	๑๐๖ (๓๐.๓)	๔ (๑.๑)	๒.๖๗	๐.๔๕	สูง (๗)
๖. ข้าพเจ้าให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนที่ ประสบปัญหาในงาน	๒๓๔ (๖๖.๕)	๑๑๕ (๓๒.๕)	๑ (๐.๓)	๒.๖๗	๐.๔๕	สูง (๗)
๗. ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อ นำมาใช้พัฒนางานในวิชาชีพ	๒๔๐ (๖๘.๖)	๑๐๕ (๓๑.๑)	๑ (๐.๓)	๒.๖๘	๐.๓๒	สูง (๖)
๘. ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบถึงแม้จะไม่ ทันสมัย	๒๖๐ (๗๔.๓)	๘๕ (๒๕.๔)	๑ (๐.๓)	๒.๗๔	๐.๔๕	สูง (๔)
รวม				๒.๗๓	๐.๒๕	สูง

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรักเกียรติ พบว่า
โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ สูง (\bar{X} = ๒.๗๓)

ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมที่แสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ (\bar{X} = ๒.๘๒) ข้าพเจ้าพูดถึงอาชีพของข้าพเจ้าในทางบวกในทุกสถานที่ (\bar{X} = ๒.๗๕) ข้าพเจ้าแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน (\bar{X} = ๒.๗๕) ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบถึงแม้จะไม่ทันสมัย (\bar{X} = ๒.๗๔) ข้าพเจ้ารักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานในหน้าที่ (\bar{X} = ๒.๗๓) ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนางานในวิชาชีพ (\bar{X} = ๒.๖๘) ข้าพเจ้าปฏิบัติตามแบบอย่างเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงาน (\bar{X} = ๒.๖๗) และข้าพเจ้าให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบปัญหาในงาน (\bar{X} = ๒.๖๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๖ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย

ระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย	ระดับพฤติกรรมจริยธรรม					
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	นาน ๆ ครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับ (อันดับ)
๑. ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบถ้าปฏิบัติตามแล้วมีอุปสรรค	๑๕๕ (๕๕.๓)	๑๑๕ (๓๒.๕)	๔๐ (๑๑.๔)	๒.๔๔	๐.๖๕	สูง (๕)
๒. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเท่าที่ทำได้เท่านั้น	๒๒๓ (๖๓.๓)	๑๑๐ (๓๑.๔)	๑๗ (๔.๕)	๒.๕๕	๐.๕๘	สูง (๓)
๓. ผู้รับบริการจะเป็นใคร ข้าพเจ้าก็ให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	๒๕๖ (๗๓.๑)	๕๑ (๑๖.๐)	๓ (๐.๕)	๒.๗๒	๐.๔๓	สูง (๑)
๔. ข้าพเจ้าจะกล่าวโทษผู้อื่นหากมีหลักฐานเพียงพอเท่านั้น	๑๓๒ (๔๕.๑)	๗๒ (๒๐.๖)	๑๐๖ (๓๐.๓)	๒.๑๕	๐.๘๓	ปานกลาง (๓)
๕. ในการปฏิบัติหน้าที่ ข้าพเจ้ามักยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณเป็นพิเศษ	๒๑๔ (๖๑.๑)	๕๑ (๑๖.๐)	๔๕ (๑๒.๕)	๒.๔๘	๐.๗๑	สูง (๔)
๖. ข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยเหลือทำผลงานวิชาการเพื่อขอมติ/เลื่อนวิทยฐานะ	๑๘๘ (๕๓.๓)	๗๓ (๒๐.๕)	๘๕ (๒๕.๔)	๒.๒๘	๐.๘๔	ปานกลาง (๖)
๗. ข้าพเจ้าโกหก ปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อความอยู่รอดของตนเอง	๑๒๐ (๓๔.๓)	๘๗ (๒๔.๕)	๑๔๓ (๔๐.๕)	๑.๕๓	๐.๘๓	ปานกลาง (๘)
๘. ข้าพเจ้าเสียดสีความสุขส่วนตนเพื่อให้สังคมมีความสุข	๒๓๓ (๖๖.๖)	๑๐๕ (๓๐.๐)	๑๒ (๓.๔)	๒.๖๓	๐.๕๕	สูง (๒)
รวม				๒.๔๑	๐.๔๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัยพบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๔๑$)

ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ สูง ๕ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ผู้รับบริการจะเป็นใคร ข้าพเจ้าก็ให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = ๒.๗๒$) ข้าพเจ้าเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อให้สังคมมีความสุข ($\bar{X} = ๒.๖๓$) ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เท่าที่ทำได้เท่านั้น ($\bar{X} = ๒.๕๕$) ในการปฏิบัติหน้าที่ ข้าพเจ้ามักยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณเป็นพิเศษ ($\bar{X} = ๒.๔๘$) และข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบถ้าปฏิบัติตามแล้วมีอุปสรรค ($\bar{X} = ๒.๔๔$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำ คือ ข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยเหลือทำผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ($\bar{X} = ๒.๒๘$) ข้าพเจ้าจะกล่าวโทษผู้อื่นหากมีหลักฐานเพียงพอเท่านั้น ($\bar{X} = ๒.๑๕$) และข้าพเจ้าโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเอง ($\bar{X} = ๑.๕๓$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๗ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับ
พฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ

ระดับพฤติกรรมจริยธรรมด้านความ รับผิดชอบ	ระดับพฤติกรรมจริยธรรม					
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	นาน ๆ ครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย ปฏิบัติเลย จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับ (อันดับ)
๑. แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ข้าพเจ้าก็ยัง มุ่งมั่นทำงานจนประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย	๓๐๐ (๘๕.๓)	๔๕ (๑๔.๐)	๑ (๐.๓)	๒.๘๕	๓.๖๑	สูง (๑)
๒. ข้าพเจ้าให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่า เทียมกันด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีเงื่อนไข	๒๘๐ (๘๐.๐)	๖๕ (๑๘.๓)	๑ (๐.๓)	๒.๘๐	๐.๔๑	สูง (๒)
๓. ไม่ว่าผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ข้าพเจ้ายอมรับได้ทั้งผิดและชอบ	๒๔๒ (๖๘.๑)	๑๐๓ (๓๐.๖)	๑ (๐.๓)	๒.๖๕	๐.๔๓	สูง (๔)
๔. ข้าพเจ้าพยายามรักษาผลประโยชน์ของ หน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ ความร่วมมือก็ตาม	๒๒๒ (๖๓.๔)	๑๒๕ (๓๕.๓)	๓ (๐.๕)	๒.๖๓	๐.๕๐	สูง (๖)
๕. ถ้าหน่วยงานประสบปัญหา ข้าพเจ้าจะ ช่วยคิดแก้ปัญหาเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้	๒๒๐ (๖๒.๕)	๑๒๘ (๓๖.๖)	๒ (๐.๖)	๒.๖๒	๐.๔๕	สูง (๓)
๖. ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้าพเจ้ามักจะพูดบ่ย้างที่จะเข้าร่วม กิจกรรม	๑๖๔ (๔๖.๕)	๑๒๘ (๓๖.๖)	๕๘ (๑๖.๖)	๒.๓๐	๐.๓๔	ปานกลาง (๘)
๗. เมื่อเผชิญปัญหาจากการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าจะหาสาเหตุและรีบแก้ไขทันที	๒๓๐ (๖๕.๓)	๑๑๘ (๓๓.๓)	๒ (๐.๖)	๒.๖๕	๐.๔๕	สูง (๕)
๘. ข้าพเจ้ารู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ของตนอย่างสม่ำเสมอ	๒๕๑ (๗๑.๓)	๕๓ (๑๕.๓)	๒ (๐.๖)	๒.๗๑	๐.๔๓	สูง (๓)
รวม				๒.๖๖	๐.๓๐	สูง

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = ๒.๖๖$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๗ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ข้าพเจ้าก็ยังมุ่งมั่นทำงานจนประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมาย ($\bar{X} = ๒.๘๕$) ข้าพเจ้าให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีเงื่อนไข ($\bar{X} = ๒.๘๐$) ข้าพเจ้ารู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๒.๗๑$) ไม่ว่าผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ข้าพเจ้ายอมรับได้ทั้งผิดและชอบ ($\bar{X} = ๒.๖๕$) เมื่อเผชิญปัญหาจากการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าจะหาสาเหตุและรีบแก้ไขทันที ($\bar{X} = ๒.๖๕$) ข้าพเจ้าพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือก็ตาม ($\bar{X} = ๒.๖๓$) ถ้าหน่วยงานประสบปัญหา ข้าพเจ้าจะช่วยคิดแก้ปัญหาเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้ ($\bar{X} = ๒.๖๒$) ตามลำดับและข้อที่มีความคิดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้าพเจ้ามักจะพูดบ่ย้างที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = ๒.๓๐$)

ตารางที่ ๔.๑๘ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	ระดับพฤติกรรม					ระดับ (อันดับ)
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	นาน ๆ ครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย ปฏิบัติเลย จำนวน (ร้อยละ)	\bar{x}	S.D.	
๑. ข้าพเจ้าดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มี พระคุณ อย่างสม่ำเสมอ	๒๖๑ (๗๔.๖)	๘๖ (๒๔.๖)	๓ (๐.๘)	๒.๓๔	๐.๔๖	สูง (๑)
๒. แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของ ทางราชการ ข้าพเจ้าก็ไม่เคยนำไปใช้ ส่วนตัว	๒๕๒ (๗๒.๐)	๘๔ (๒๔.๐)	๑๔ (๔.๐)	๒.๖๘	๐.๕๔	สูง (๒)
๓. ข้าพเจ้ามักหาประโยชน์จากตำแหน่ง หน้าที่เมื่อมีโอกาส	๑๓๕ (๕๐.๐)	๘๑ (๒๓.๑)	๕๔ (๒๖.๘)	๒.๒๓	๐.๘๕	ปานกลาง (๘)
๔. ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคน โดยเท่าเทียมกัน	๒๔๑ (๖๘.๘)	๑๐๒ (๒๘.๑)	๗ (๒.๐)	๒.๖๗	๐.๕๑	สูง (๓)
๕. ข้าพเจ้าให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ของพวกเขา	๑๖๕ (๔๗.๑)	๑๐๖ (๓๐.๓)	๗๘ (๒๒.๖)	๒.๒๕	๐.๘๐	ปานกลาง (๗)
๖. แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ข้าพเจ้าก็ ยังคงวางตัวเป็นกลาง	๒๒๕ (๖๕.๔)	๑๑๔ (๓๒.๖)	๗ (๒.๐)	๒.๖๓	๐.๕๒	สูง (๔)
๗. ข้าพเจ้าปฏิเสธที่จะรับผลประโยชน์อันมิ ชอบกับบุคคลอื่น ๆ	๒๒๒ (๖๓.๔)	๑๐๔ (๒๘.๗)	๒๔ (๖.๘)	๒.๕๗	๐.๖๒	สูง (๖)
๘. ข้าพเจ้าวางแผนการทำงาน โดยให้ แรงงานและเวลาน้อยแต่ได้ผลดี	๒๒๒ (๖๓.๔)	๑๒๒ (๓๔.๘)	๖ (๑.๗)	๒.๖๒	๐.๕๒	สูง (๕)
รวม				๒.๕๕	๐.๓๕	สูง

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีพบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ สูง($\bar{X} = ๒.๕๕$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ สูง๖ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ข้าพเจ้าดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๒.๗๔$) แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ข้าพเจ้าก็ไม่เคยนำไปใช้ส่วนตัว ($\bar{X} = ๒.๖๘$) ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคน โดยเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = ๒.๖๗$) แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ข้าพเจ้าก็ยังคงวางตัวเป็นกลาง ($\bar{X} = ๒.๖๓$) ข้าพเจ้าวางแผนการทำงาน โดยใช้แรงงานและเวลาน้อยแต่ได้ผลดี ($\bar{X} = ๒.๖๒$) และข้าพเจ้าปฏิเสธที่จะรับผลประโยชน์อันมิชอบกับบุคคลอื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๕๗$) ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๒ ข้อ เรียงตามลำดับจากสูงไปหาคำ คือ ข้าพเจ้าให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ของพวกข้าพเจ้า ($\bar{X} = ๒.๒๕$) และข้าพเจ้ามักหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เมื่อมีโอกาส ($\bar{X} = ๒.๒๓$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

ระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม	ระดับพฤติกรรมจริยธรรม					
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	นาน ๆ ครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับ (อันดับ)
๑. ข้าพเจ้าคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน	๒๒๓ (๖๔.๕)	๑๑๖ (๓๓.๑)	๓ (๒.๐)	๒.๖๓	๐.๕๒	สูง (๕)
๒. ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้น ๆ	๒๓๓ (๖๗.๓)	๑๐๘ (๓๐.๕)	๕ (๑.๔)	๒.๖๖	๐.๕๐	สูง (๓)
๓. ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ	๒๖๕ (๗๕.๓)	๗๓ (๒๐.๕)	๑๒ (๓.๔)	๒.๗๒	๐.๕๒	สูง (๒)
๔. ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอย่างสมถะ และเหมาะสมกับรายได้	๒๖๓ (๗๖.๓)	๘๐ (๒๒.๕)	๓ (๐.๕)	๒.๗๕	๐.๔๕	สูง (๑)
๕. ข้าพเจ้าไม่ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่แม้ผู้ใกล้ชิดชักชวน	๒๔๐ (๖๘.๖)	๘๒ (๒๓.๔)	๒๘ (๘.๐)	๒.๖๑	๐.๖๓	สูง (๖)
๖. ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งพาของของคนในครอบครัวญาติและเพื่อน ๆ	๒๒๘ (๖๕.๑)	๑๒๐ (๓๔.๑)	๒ (๐.๖)	๒.๖๕	๐.๔๕	สูง (๔)
๗. ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ได้ ถึงแม้จะไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	๒๐๐ (๕๗.๑)	๑๔๕ (๔๑.๔)	๕ (๑.๔)	๒.๕๖	๐.๕๒	สูง (๓)
๘. ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ	๑๓๕ (๓๘.๖)	๑๗๕ (๕๑.๑)	๓๖ (๑๐.๓)	๒.๒๘	๐.๖๔	ปานกลาง (๘)
รวม				๒.๖๐	๐.๓๓	สูง

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสมพบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = ๒.๖๐$)

ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๖ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำคือ ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอย่างสมถะ และเหมาะสมกับรายได้ ($\bar{X} = ๒.๗๕$) ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ($\bar{X} = ๒.๗๒$) ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้น ๆ ($\bar{X} = ๒.๖๖$) ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งพาของของคนในครอบครัวญาติและเพื่อนๆ ($\bar{X} = ๒.๖๕$) ข้าพเจ้าคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน ($\bar{X} = ๒.๖๓$) ข้าพเจ้าไม่ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่แม้ผู้ใกล้ชิดชักชวน ($\bar{X} = ๒.๖๑$) และข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ได้ ถึงแม้จะไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ($\bar{X} = ๒.๕๖$) ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๒.๒๘$)

๔.๕ แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารบกกรมสรรพาวุธ
ทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๒๐
ตารางที่ ๔.๒๐ จำนวนและร้อยละของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรม
ในแต่ละด้าน

แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ด้านความรักเกียรติ		
๑. ควรมีการจัดทำโครงการที่ปลูกฝังจิตสำนึกของข้าราชการ	๑๐	๕.๖๑
๒. จัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดี	๑๕	๑๔.๔๒
ด้านความมีวินัย		
๑. ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ วินัย ทหาร	๑๐	๕.๖๑
๒. จัดทำโครงการสร้าง สร้างระเบียบวินัยในตนเอง ของ ข้าราชการทหาร	๕	๔.๘๑
ด้านความรับผิดชอบ		
๑. ควรมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบเพิ่มเติม	๑๐	๕.๖๑
๒. จัดทำโครงการเกี่ยวกับการอบรมปลูกฝังความรับผิดชอบ	๔	๓.๘๕
ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี		
๑. ควรมีการให้มีโครงการที่แสดงถึงจิตสำนึกของการเป็น แบบอย่างที่ดี	๑๖	๑๕.๓๘
๒. จัดประกวดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเป็นแบบอย่างที่ดี	๑๒	๑๑.๕๔
ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม		
๑. จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นอยู่ของ ข้าราชการทหาร	๑๔	๑๓.๔๖
๒. จัดทำโครงการเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	๘	๗.๖๕

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต และ ๒. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ (survey research) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนและได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๑.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ชั้นยศ ตำแหน่งและการได้รับการอบรมจริยธรรม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

เป็นเพศชาย จำนวน ๒๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๑๔ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๖ มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๗ มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๗ มีอายุ ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๕ และมีอายุ ๒๑-๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๗ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๘ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐ มีวุฒิการศึกษา ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๓ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๕ มียศจ่าสิบตรี-จ่าสิบเอก จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔ มียศสิบตรี-สิบเอก จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ มียศร้อยตรี-ร้อยเอก จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓ มียศพันตรี-เอก จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๓ ทหารบก มีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชา จำนวน ๒๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๐ มีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชา จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๐ และแต่ละตำแหน่ง เป็นผู้บังคับบัญชามีตำแหน่งเป็นทหารกองประจำการ จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๔ มีตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำ จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๘ มีตำแหน่งเป็นพนักงานราชการ จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๕ และมีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครทหาร จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๑ ส่วนผู้บังคับบัญชามีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองร้อย จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๓ มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองพัน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๘ มีตำแหน่งเป็น

เจ้ากรรมสรรพาวุช จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๘ เคยได้รับการอบรมจริยธรรม จำนวน ๓๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๘๖ ซึ่งเคยได้รับการอบรมจริยธรรม ๑๑ ครั้งขึ้นไป จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๘.๐๔ เคยได้รับการอบรมจริยธรรม ๑-๕ ครั้งและ ๖-๑๐ ครั้ง ในจำนวนที่เท่ากัน คือ ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๗ และไม่เคยได้รับการอบรมจริยธรรม จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๔

๕.๑.๒ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปรวมทุกด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๑ ด้าน คือ ด้านความรักเกียรติ และอยู่ในระดับมาก ๕ ด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความมีวินัย ตามลำดับ และผลการศึกษาในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

ด้านความรักเกียรติ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๖ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่าคือ การเข้าร่วมในกิจกรรมโดยแสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่ควรกระทำ การพูดถึงอาชีพของตนเองในทางบวกเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติทุกสถานที่ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนางานในวิชาชีพ ถือเป็นสิ่งที่ควรทำ การแต่งกายตามระเบียบ เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ การรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน ในหน้าที่เป็นสิ่งที่ควรยึดถือและปฏิบัติ และเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงานเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง และอยู่ในระดับสูง ๒ ด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่าคือ การแสดงการยอมรับในศักยภาพของเพื่อนร่วมวิชาชีพเป็นสิ่งที่ดี และการให้คำแนะนำเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบปัญหาในงานเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ตามลำดับ

ด้านความมีวินัย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๒ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ข้าพเจ้าทำงานโดยมีอุดมการณ์ “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” ตามลำดับ และอยู่ในระดับสูง ๖ ด้าน คือการให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ควรทำ การโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ หากเพื่อนร่วมงานมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัย ควรแนะนำตักเตือนเพื่อนเพื่อให้แก้ไขปรับปรุง การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก การยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณเป็นพิเศษ ในหน้าที่ทำให้อยู่รอดได้ และการทำผิดกฎระเบียบและวินัยเล็กน้อยถือเป็นเรื่องปกติ ตามลำดับ

ด้านความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือละทิ้งต่อหน้าที่แม้ว่าจะมีการงานมาก เมื่อเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงาน ไม่ควรละทิ้งปัญหาโดยไม่แก้ไข และควรเต็มใจให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากเงื่อนไข ตามลำดับและอยู่ในระดับสูง ๕ ด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ แม้อาจจะเหนื่อยล้า ก็ควรพักเพียรทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ควรพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความสำคัญก็ตาม ผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ควรยอมรับได้ทั้งผิดและชอบ เมื่อหน่วยงานมีกิจกรรม ควรจะเข้าร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ และถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ควรพุดบ้ายเบี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ตามลำดับ

ด้านการประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๕ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ การดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่าเสมอเป็นสิ่งที่ควรกระทำ แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ก็ไม่ควรนำไปใช้ส่วนตัว เราควรให้ข้อมูลตรงความเป็นจริง เพื่อช่วยเพื่อนร่วมงานแก้ปัญหา เมื่อมีโอกาส ก็ไม่ควรหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่และ เป็นการดีที่มีการวางแผนการทำงานโดยใช้แรงงานและเวลาน้อย ตามลำดับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ก็ควรวางตัวเป็นกลาง แม้บางครั้งจะมีปัญหากับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ควรพุดนินทาลับหลัง และการได้รับผลประโยชน์จากบุคคลอื่น ๆ ช่วยให้เราเจริญรุ่งเรือง ตามลำดับ

ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๕ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับรายได้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม การเป็นที่พึ่งพาของคนในครอบครัวญาติและเพื่อนๆ เป็นสิ่งที่ควรภาคภูมิใจ การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ควรคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน และควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าเขาจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นบางอย่าง ตามลำดับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ การบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ขาดแคลนอย่างสม่าเสมอ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ แม้ไม่สมหวังในสิ่งที่ต้องการก็ไม่ควรแสดงความอหิว และแม้เพื่อนร่วมงานจะชักชวนให้ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ก็ไม่ควรคล้อยตาม ตามลำดับ

๕.๑.๑ ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

สรุปรวมทุกด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ด้านความรักเกียรติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความมีวินัย ตามลำดับ

ด้านความรักเกียรติ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมที่แสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าพูดถึงอาชีพของข้าพเจ้าในทางบวกในทุกสถานที่ ข้าพเจ้าแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบถึงแม้จะไม่ทันสมัย ข้าพเจ้ารักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนางานในวิชาชีพ ข้าพเจ้าปฏิบัติตามแบบอย่างเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงาน และข้าพเจ้าให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบปัญหาในงาน ตามลำดับ

ด้านความมีวินัย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๕ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำ คือ ผู้รับบริการจะเป็นใคร ข้าพเจ้าก็ให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ข้าพเจ้าเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อให้สังคมมีความสุข ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เท่าที่ทำได้เท่านั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ ข้าพเจ้ามักยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณเป็นพิเศษ และข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบถ้าปฏิบัติตามแล้วมีอุปสรรค ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยเหลือทำผลงานวิชาการเพื่อขอมิเลื่อนวิทยฐานะ ข้าพเจ้าจะกล่าวโทษผู้อื่นหากมีหลักฐานเพียงพอเท่านั้น และข้าพเจ้าโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเอง ตามลำดับ

ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๗ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ข้าพเจ้าก็ยังมุ่งมั่นทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ข้าพเจ้าให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีเงื่อนไข ข้าพเจ้ารู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ข้าพเจ้ายอมรับได้ทั้งผิดและชอบ เมื่อเผชิญปัญหาจากการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าจะหาสาเหตุและรีบแก้ไขทันที ข้าพเจ้าพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือก็ตาม ถ้าหน่วยงานประสบปัญหา ข้าพเจ้าจะช่วยคิด

แก้ปัญหาเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้ ตามลำดับ และข้อที่มีความคิดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้าพเจ้ามักจะพูดบายเบี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๖ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ ข้าพเจ้าดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอ แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ข้าพเจ้าก็ไม่เคยนำไปใช้ส่วนตัว ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ข้าพเจ้าก็ยังคงวางตัวเป็นกลาง ข้าพเจ้าวางแผนการทำงาน โดยใช้แรงงานและเวลาน้อยแต่ได้ผลดี และข้าพเจ้าปฏิเสธที่จะรับผลประโยชน์อันมิชอบกับบุคคลอื่น ๆ ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๒ ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้าพเจ้าให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ของพวกเขา และข้าพเจ้ามักหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เมื่อมีโอกาส ตามลำดับ

ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๖ ข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่าคือ ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอย่างสมถะ และเหมาะสมกับรายได้ ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้น ๆ ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งพาของของคนในครอบครัวญาติและเพื่อน ๆ ข้าพเจ้าคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน ข้าพเจ้าไม่ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่แม้ผู้ใกล้ชิด และข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ได้ ถึงแม้จะไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ

๕. ๑. ๔ แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ ทหารบก กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

- ๑) ด้านความรักเกียรติ ควรมีการจัดทำโครงการที่ปลูกฝังจิตสำนึกของข้าราชการ ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี
- ๒) ด้านความมีวินัย ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ วินัย ทหาร ควรจัดทำโครงการ สร้างระเบียบวินัยในตนเอง ของข้าราชการทหาร
- ๓) ด้านความรับผิดชอบ ควรมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มเติม ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอบรมปลูกฝังความรับผิดชอบ
- ๔) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีการให้มีโครงการที่แสดงถึงจิตสำนึกของการเป็นแบบอย่างที่ดี ควรจัดประกวดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเป็นแบบอย่างที่ดี

๕) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ควรจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับ พฤติกรรมความเป็นอยู่ของข้าราชการทหาร ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๒ อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษา ๕ ประเด็น คือ ด้านความรักเกียรติ ด้านความมีวินัย ด้าน ความรับผิดชอบ ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบกเขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร สรุปรวมทุกด้านโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๑ ด้าน คือ ด้านความรักเกียรติ และอยู่ในระดับสูง ๕ ด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคำคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ด้านการ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความมีวินัย ตามลำดับ และผลการศึกษาในแต่ละด้าน

ด้านความรักเกียรติ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๖ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ การเข้าร่วมใน กิจกรรมโดยแสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่ควร กระทำ การพูดถึงอาชีพของตนเองในทางบวกเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติทุกสถานที่ การศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนางานในวิชาชีพ ถือเป็นสิ่งที่ควรทำ แสดงให้เห็นถึงข้าราชการทหาร กรม สรรพาวุธทหารบกเขตดุสิต มีความรักในชาติ ศาสนาและความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์อย่าง สูงสุด ซึ่งเป็นสถาบันของชาติ ทหารต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับ **ศูนย์ประสาน ราชการใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร** ที่มีมติอนุมัติประกาศคณะกรรมการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาเรื่อง มาตรฐานทางและจริยธรรมของข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ข้อหนึ่งว่า จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อ สนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา และเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์และอยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ คือ การแสดงการยอมรับในศักยภาพของเพื่อน ร่วมวิชาชีพเป็นสิ่งดี และการให้คำแนะนำเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบปัญหาในงานเป็นสิ่งที่ควร ปฏิบัติ

ด้านความมีวินัย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๒ ข้อ คือ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ข้าพเจ้าทำงานโดยมีอุดมการณ์ “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” ตามลำดับ จะเห็นข้าราชการทหารต้องเชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา ยึดมั่นในหลักของความซื่อสัตย์สุจริตเพราะต้องเป็นที่พึ่งของประชาชนและเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ**ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร** ที่มีมติอนุมัติประกาศคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาเรื่องมาตรฐานทางและจริยธรรมของข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ข้อหนึ่งว่า ซื่อสัตย์ สุจริต โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลัก มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา กระทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว ไม่ประพฤติตนเป็นที่เสื่อมเสีย และไม่คิด ไม่พูด ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีและอยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือการให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ควรทำการโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ หากเพื่อนร่วมงานมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัย ควรแนะนำตักเตือนเพื่อนเพื่อให้แก้ไขปรับปรุง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การทำผิดกฎระเบียบและวินัยเล็กน้อยถือเป็นเรื่องปกติ

ด้านความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๓ ข้อ คือ ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือละทิ้งต่อหน้าที่แม้ว่าจะมีภาระงานมาก เมื่อเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงาน ไม่ควรละทิ้งปัญหาโดยไม่แก้ไข และควรเต็มใจให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากเงื่อนไข ตามลำดับแสดงให้เห็นว่าทหารควรรับใช้บริการประชาชนเพราะทหารเป็นคนของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ**ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร** ที่มีมติอนุมัติประกาศคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาเรื่อง มาตรฐานทางและจริยธรรมของข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ข้อหนึ่งว่ามีจิตใจให้บริการ โดยมีใจรักที่จะให้บริการด้วยความจริงใจ สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยไมตรี มีความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่นิ่งเฉย และพร้อมให้บริการอยู่เสมอด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่หลบหลีกหรือเลี่ยงให้บริการแก่ผู้มาติดต่อและอยู่ในระดับมาก ๕ ด้าน โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ก็ควรพากเพียรทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ควรพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความสำคัญก็ตาม ผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ควรยอมรับได้ทั้งผิดและชอบ เมื่อหน่วยงานมีกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ควรพูดบ่นเบียดเบียนเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๕ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ การดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ควรกระทำ แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ก็ไม่ควรนำไปใช้ส่วนตัว เราควรให้ข้อมูลตรงความเป็นจริง เพื่อช่วยเพื่อนร่วมงานแก้ปัญหา เพราะทหารต้องอยู่ในกฎระเบียบและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชน มีความกตัญญูกตเวทีก่อนรักษาทรัพย์สินของประชาชน ของทางราชการ ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงกลาโหม ที่ว่าข้าราชการกระทรวงกลาโหม ต้องพิทักษ์และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ยึดมั่นในและจริยธรรมและมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๓ ข้อ คือ แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ก็ควรวางตัวเป็นกลาง แม้บางครั้งจะมีปัญหากับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ควรพุดนินทาลับหลัง และการได้รับผลประโยชน์จากบุคคลอื่น ๆ ช่วยให้เราเจริญรุ่งเรือง

ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงที่สุด ๕ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับรายได้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม การเป็นที่พึ่งพาของคนในครอบครัว ญาติและเพื่อนๆ เป็นสิ่งที่ควรภาคภูมิใจ การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ทั้งนี้ทหารซึ่งเป็นข้าราชการมีรายได้ไม่มากนักจึงควรต้องรู้จักประหยัด ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดีและสำนึกในคุณค่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดนโยบายสร้างความรู้สึกระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้เป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง ความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบัน ศาสนาและสถาบันการศึกษา และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๓ ข้อ คือ การบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ควรกระทำ แม้ไม่สมหวังในสิ่งที่ต้องการก็ไม่ควรแสดงความอหิว และแม้เพื่อนร่วมงานจะชักชวนให้ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ก็ไม่ควรคล้อยตาม

๒. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

สรุปรวมทุกด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาคือ ด้านความรักเกียรติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความมีวินัย ตามลำดับจริยธรรม

ด้านความรักเกียรติ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษาพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมที่แสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าพูดถึงอาชีพของข้าพเจ้าในทางบวกในทุกสถานที่ ข้าพเจ้าแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน แสดงให้เห็นถึงข้าราชการทหาร มีความรักในชาติ ศาสนาและความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด ซึ่งเป็นสถาบันของชาติ ทหารต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์ประสานราชการใต้อาณัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่มีมติอนุมัติประกาศคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาเรื่อง มาตรฐานทางและจรรยาบรรณของข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ข้อหนึ่งว่า จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และสอดคล้องกับ กรมยุทธศึกษาทหารบก ได้กล่าวถึงพระราชนิพนธ์ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง “หลักราชการ” ว่า ความจงรักภักดี หมายความว่า ขอมเสียดสละเพื่อประโยชน์แห่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้าพเจ้าให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบปัญหาในงาน

ด้านความมีวินัย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๕ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ ผู้รับบริการจะเป็นใคร ข้าพเจ้าก็ให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ข้าพเจ้าเสียดสละความสุขส่วนตัว เพื่อให้สังคมมีความสุข ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เท่าที่ทำได้เท่านั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะหน้าที่ของทหารคือ บำบัดทุกข์ บำรุงของประชาชน เป็นรัฐของชาติ ต้องบริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยวรรณ วัฒนนะนาวิน ได้ศึกษาการรู้ตระหนักในความรับผิดชอบของตำรวจจราจรที่มีต่อจรรยาบรรณ พบว่า ตำรวจจราจรมีความตระหนักในความรับผิดชอบต่อเรื่องมุ่งในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชน ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก และอดทนต่อความเจ็บใจอยู่ในระดับสูง ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ข้อ คือ ข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยเหลือทำผลงานวิชาการเพื่อขอมี/เลื่อนวิทยฐานะ ข้าพเจ้าจะกล่าวโทษผู้อื่นหากมีหลักฐานเพียงพอเท่านั้น และข้าพเจ้าโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเอง

ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๗ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ข้าพเจ้าก็ยังมุ่งมั่นทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ข้าพเจ้าให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีเงื่อนไข ข้าพเจ้ารู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ซึ่งสอดคล้องกับปิยวรรณ วัฒนนะนาวิน

ได้ศึกษาการรู้ตระหนักในความรับผิดชอบของตำรวจจราจรที่มีต่อจริยธรรม พบว่า ตำรวจจราจรมีความตระหนักในความรับผิดชอบ เรื่องมุ่งในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชน ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก และอดทนต่อความเจ็บใจอยู่ในระดับสูง และข้อที่มีความคิดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้าพเจ้ามักจะพุดบ่ยเบียงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๖ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ ข้าพเจ้าดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอ แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ข้าพเจ้าก็ไม่เคยนำไปใช้ส่วนตัว ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ซึ่งสอดคล้องกับ ระเบียบกระทรวงกลาโหม ที่ว่าข้าราชการกระทรวงกลาโหม ต้องพิทักษ์และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ยึดมั่นใน และจริยธรรม และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๒ ข้อ คือ ข้าพเจ้าให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ของพวกฉัน และข้าพเจ้ามักหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เมื่อมีโอกาส

ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ๖ ข้อ โดยข้อที่มีลักษณะเด่น ๓ ข้อแรก คือ ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอย่างสมถะ และเหมาะสมกับรายได้ ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึคนำความรู้สร้างคุณธรรมตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสามานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้เป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบัน ศาสนาและสถาบันการศึกษา และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ

๓. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ ทหารบก กรมสรรพาวุธ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านความรักเกียรติ ควรมีการจัดทำโครงการที่ปลูกฝังจิตสำนึกของข้าราชการ ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

๒) ด้านความมีวินัย ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ วินัย ทหาร ควรจัดทำโครงการสร้าง สร้างระเบียบวินัยในตนเอง ของข้าราชการทหาร

๓) ด้านความรับผิดชอบ ควรมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มเติม ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอบรมปลูกฝังความรับผิดชอบ

๔) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีการให้มีโครงการที่แสดงถึงจิตสำนึกของการเป็นแบบอย่างที่ดี ควรจัดประกวดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดี

๕) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ควรจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นอยู่ของข้าราชการทหาร ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ควรบรรจุในแผนนโยบายการส่งเสริมจริยธรรม ดังนี้

๑) ด้านความรักเกียรติ ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน รู้สึกว่าร่วมรับผิดชอบด้วยกัน จัดกิจกรรมด้านการสงเคราะห์ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อสังคมและประเทศชาติ

๒) ด้านความมีวินัย สร้างระเบียบวินัยในตนเอง สร้างความรับผิดชอบโดยการจัดให้มีการประกวดครอบครัวทหารดีเด่นด้านวินัย ด้านความรับผิดชอบ มอบโล่หรือประกาศเกียรติคุณ เลื่อนขั้นเงินเดือน ตำแหน่ง เพื่อเป็นแรงจูงใจเป็นขวัญกำลังใจให้ข้าราชการทหาร

๓) ด้านความรับผิดชอบ จัดทำโครงการเกี่ยวกับการอบรมปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่ตามตำแหน่งที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งจัดให้มีแรงจูงใจภายในภายนอก โดยอาจใช้วิธีการแข่งขันส่งตัวแทนเข้าประกวดพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ โดยอาจออกมาในรูปของผลงานดีเด่น เช่น จากคะแนนความพึงพอใจของผู้รับบริการ คะแนนจากผู้ร่วมงานทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บัญชา

๔) ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรจัดให้มีโครงการที่แสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริต จัดกิจกรรมส่งเสริม ยกย่อง ให้เกียรติ มอบโล่หรือประกาศเกียรติคุณ เลื่อนขั้นเงินเดือน ตำแหน่ง เพื่อเป็นแรงจูงใจเป็นขวัญกำลังใจให้ข้าราชการทหาร ที่มีความซื่อสัตย์

๕) ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ช่วยเป็นแรงสนับสนุนและคอยกระตุ้นเตือนให้ผู้เข้ารับการอบรมกลัวบาปและอยากทำบุญ โดยนำเสนอผลของบาปและบุญในสถานการณ์จริงในสังคมปัจจุบัน หรือจากประสบการณ์ที่เกี่ยวกับบาปและบุญของข้าราชการเอง

๖) จัดทำโครงการเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่พอเพียงของข้าราชการ โดยอาจจัดให้มีโปรแกรมการเข้ากรรมฐานเพื่อลดความมีตัวตน เพื่อให้ระลึกอยู่เสมอตลอดเวลาและรู้เท่าทันความทุกข์ของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้พฤติกรรมจริยธรรมทั้ง ๕ ด้านมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการทหาร กรมสรรพาวุธ เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร โดยประยุกต์หลักธรรมทางศาสนาเข้าไปในทุกขั้นตอน

๒) ควรศึกษาคุณภาพชีวิตกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตของข้าราชการทหารในทุกระดับชั้นยศ

๓) ควรศึกษาถึงการรับรู้ความสามารถตนเองเกี่ยวกับการประพฤติด้านจริยธรรม

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ :

(๑) หนังสือ :

กรมยุทธศึกษาทหารบก. คู่มือการอนุศาสนศาสตร์กองทัพบก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๕๔๔.

กรมวิชาการ. คู่มือการสร้างเครื่องวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา, ๒๕๓๕.

กิริติ บุญเจือ. ชุดพื้นฐานปรัชญาจริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๘.

คณาจารย์สำนักพิมพ์เลี้ยงเชียง. หนังสือบูรณาการแผนใหม่ นักรธรรมชั้นตรี. กรุงเทพมหานคร : เลี้ยงเชียง, ๒๕๔๖.

_____ หนังสือเรียนธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับมาตรฐาน บูรณาการชีวิต. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เลี้ยงเชียง, ๒๕๕๒.

ฉลอง มาปริดา. คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๔๔.

ประกาศรี สีหอำไพ. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

ประสิทธิ์ ทองอ่อน และคณะ. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพมหานคร : คอมพิวเตอร์, ๒๕๔๒.

พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๓๑.

พระเมธีธรรมากรณี (ประยูร ธรรมจิตโต). จรรยาบรรณข้าราชการ. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๘.

พุทธทาสภิกขุ. แนวแนวจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : บริษัทศิริพจน์, ๒๕๐๕.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร :

นามมีบุ๊คพับลิเคชันส์, ๒๕๔๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนา

อินเตอร์พรีนท์, ๒๕๔๖.

วศิน อินทสระ. พุทธจริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เมื่อดทราย, ๒๕๔๕.

วิทย์ วิชาเทวทย์. จริยศาสตร์เบื้องต้นมนุษย์กับปัญหาจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์
, ๒๕๓๒.

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม. ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.พ,
๒๕๔๑.

แสง จันทร์งาม. ศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๑.

(๒) สารสนเทศออนไลน์ :

กระทรวงศึกษาธิการ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [//www.tlcthai.com/technology/hi5-pr/19530.html](http://www.tlcthai.com/technology/hi5-pr/19530.html).

[๕ พ.ย. ๒๕๕๕].

ความหมายของพฤติกรรม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.thaigoodview.com/node/56047

[๒๐ มี.ค. ๒๕๕๕].

ภัทรา นิคมานนท์. การวัดด้านจิตพิสัย. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา : <http://suratchanee.blogspot.com/2010/05/blog-post.html>. [๕ ต.ค. ๒๕๕๕]

ระเบียบกระทรวงกลาโหม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.thailandlawyercenter.com

[๒๐ มี.ค. ๒๕๕๕].

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

[//www.tisi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1915&Itemid=3](http://www.tisi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1915&Itemid=3).

[๕ ต.ค. ๒๕๕๕].

ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา : <http://www.parliament.go.th/ctgov> [๘ ต.ค. ๒๕๕๕].

(๓) วิทยานิพนธ์ :

จุฬพัฒน์ ยิ่งสวัสดิ์. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์และที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าสถานีตำรวจ ตามทัศนะของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจจังหวัดนครราชสีมา”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๕๐.

ชูเกียรติ ศรีเพชร. “เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค ๒ ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก”. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๓.

ธิดิมา จำปรัตน์. “ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พยาบาลศาสตร์.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
๒๕๓๓.

ปิยวรรณ วัฒนานาวิน. “การรู้ตระหนักในความรับผิดชอบต่อตำรวจจราจรที่มีผลต่อจริยธรรม”,
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๕.

ปิยะวรรณ สุวรรณ. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์ สังกัดกรม
ประชาสงเคราะห์”. ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล,
๒๕๔๓.

วรรณา มณีโชติ. “พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา ๒”,
การศึกษามหาบัณฑิต”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาเพื่อ
พัฒนาชุมชน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๔๖.

อดิศวร เหลาคาม. “จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข :
กรณีศึกษาอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๖.

อาภรณ์ พลเสน. “ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพหุของคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้าง
เสริมคุณธรรมจริยธรรมของราชนาวิไทย”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหาร
กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมจริยธรรม ของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะแปลผลการวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยนี้เท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามชุดนี้ให้ครบถ้วน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

อรอุยา ตะเพียนทอง

นิสิตปริญญาโทหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านหรือเดิมคําลงใน

ช่องว่าง () ให้ครบถ้วน

๑. เพศ () ชาย () หญิง

๒. อายุ () น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๒๐ ปี () ๒๑-๓๐ ปี

() ๓๑-๔๐ ปี () ๔๑-๕๐ ปี

() ๕๑-๖๐ ปี

๓. วุฒิการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี

() ปริญญาโท () ปริญญาเอก

๔. ฐานะ

() สิบตรี-สิบเอก () จำสิบตรี-จำสิบเอก

() พันตรี-พันเอก () พลตรี-พลเอก

๕. ตำแหน่ง

() ผู้บังคับบัญชา

() ผู้อำนวยการกองร้อย

() ผู้อำนวยการกองพัน

() เจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก

() ผู้ใต้บังคับบัญชา

() อาสาสมัครทหาร

() ทหารกองประจำการ

() พนักงานราชการ

() ลูกจ้างประจำ

๖. การได้รับการอบรมจริยธรรม

() ไม่เคยได้รับ

() เคยได้รับ () ๑-๕ ครั้ง

() ๖-๑๐ ครั้ง

() ๑๑ ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการกรมสรรพาวุธ

ทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามถึงความคิดเห็นและความรู้สึของท่านเกี่ยวกับจริยธรรมของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ข้อละ ๑ ช่อง โดยมีการให้ความหมายของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ ๓ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	๑. ด้านความรักเกียรติ การพูดถึงอาชีพของตนเองในทางบวกเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติทุกสถานที่					
๒	การเข้าร่วมในกิจกรรมโดยแสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่ควรกระทำ					
๓	การรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นสิ่งที่ควรยึดถือและปฏิบัติ					
๔	การแสดงการยอมรับในศักยภาพของเพื่อนร่วมวิชาชีพเป็นสิ่งดี					
๕	เพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงานเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง					
๖	การให้คำแนะนำเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบปัญหาในงานเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ					
๗	การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนางานในวิชาชีพ ถือเป็นสิ่งที่ควรทำ					
๘	การแต่งกายตามระเบียบ เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ					

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
	๒.ด้านความมีวินัย					
๕	การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก					
๑๐	การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นสิ่งที่ควรกระทำ					
๑๑	การให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ควรทำ					
๑๒	การยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณเป็นพิเศษ ในหน้าที่ทำให้อู้อวดได้					
๑๓	การทำผิดกฎระเบียบและวินัยเล็กน้อยถือเป็นเรื่องปกติ					
๑๔	หากเพื่อนร่วมงานมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัย ควรแนะนำตักเตือนเพื่อนเพื่อให้แก้ไขปรับปรุง					
๑๕	การโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ					
๑๖	ข้าพเจ้าทำงานโดยมีอุดมการณ์ “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”					
๑๗	๓. ด้านความรับผิดชอบ แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ก็ควรพากเพียรทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย					
๑๘	ควรเต็มใจให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากเงื่อนไข					
๑๙	ผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ควรยอมรับได้ทั้งผิดและชอบ					
๒๐	ควรพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความสำคัญก็ตาม					
๒๑	เมื่อหน่วยงานมีกิจกรรม ควรจะเข้าร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ					
๒๒	ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือละทิ้งต่อนหน้าที่แม้ว่าจะมีภาระงานมาก					
๒๓	ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ควรพุดบ่ยเบียงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม					
๒๔	เมื่อเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงาน ไม่ควรละทิ้งปัญหาโดยไม่แก้ไข					

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๒๕	๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ควรกระทำ					
๒๖	แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ก็ไม่ควรนำไปใช้ส่วนตัว					
๒๗	เมื่อมีโอกาส ก็ไม่ควรหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่					
๒๘	เราควรให้ข้อมูลตรงความเป็นจริง เพื่อช่วยเพื่อนร่วมงานแก้ปัญหา					
๒๙	แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ก็ควรวางตัวเป็นกลาง					
๓๐	การได้รับผลประโยชน์จากบุคคลอื่น ๆ ช่วยให้เราเจริญรุ่งเรือง					
๓๑	แม้บางครั้งจะมีปัญหากับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ควรพุดนินทาลับหลัง					
๓๒	เป็นการดีที่มีการวางแผนการทำงาน โดยใช้แรงงานและเวลาน้อย					
๓๓	๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม ควรคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน					
๓๔	ควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าเขาจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นบางอย่าง					
๓๕	การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ					
๓๖	การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับรายได้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม					
๓๗	แม้เพื่อนร่วมงานจะชักชวนให้ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ก็ไม่ควรคล้อยตาม					
๓๘	การเป็นที่พึ่งพาของคนในครอบครัว ญาติและเพื่อนๆ เป็นสิ่งที่ควรภาคภูมิใจ					

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓๕	แม้ไม่สมหวังในสิ่งที่ต้องการก็ไม่ควรแสดงความขุ่นเคือง					
๔๐	การบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ					

**ตอนที่ ๓ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ
กรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามระดับพฤติกรรมจริยธรรมของท่าน โปรดทำ
เครื่องหมาย / ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ข้อละ ๑ ช่อง โดยมีกรให้
ความหมายในแต่ละระดับพฤติกรรมจริยธรรม ดังนี้

ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ

ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

ระดับ ๑ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรม	ระดับพฤติกรรม			
		๓	๒	๑	
๑	๑. ด้านความรักเกียรติ				
	ข้าพเจ้าพูดถึงอาชีพของข้าพเจ้าในทางบวกในทุกสถานที่				
	๒	ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมที่แสดงถึงความรักในชาติ ศาสนา และความจงรัก ภักดีต่อพระมหากษัตริย์			
	๓	ข้าพเจ้ารักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานในหน้าที่			
	๔	ข้าพเจ้าแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในการ ทำงาน			
	๕	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามแบบอย่างเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จในงาน			
	๖	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบปัญหาในงาน			
	๗	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนางานในวิชาชีพ			
๘	ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบถึงแม้จะไม่ทันสมัย				

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรม	ระดับพฤติกรรม		
		๓	๒	๑
	๒.ด้านความมีวินัย			
๕	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบถ้าปฏิบัติตามแล้วมีอุปสรรค			
๑๐	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เท่าที่ทำได้เท่านั้น			
๑๑	ผู้รับบริการจะเป็นใคร ข้าพเจ้าก็ให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน			
๑๒	ข้าพเจ้าจะกล่าวโทษผู้อื่นหากมีหลักฐานเพียงพอเท่านั้น			
๑๓	ในการปฏิบัติหน้าที่ ข้าพเจ้ามักยินยอมผ่อนปรนให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีบุญคุณเป็นพิเศษ			
๑๔	ข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยเหลือทำผลงานวิชาการเพื่อขอมิ/เลื่อนวิทยฐานะ			
๑๕	ข้าพเจ้าโกหก ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อความอยู่รอดของตนเอง			
๑๖	ข้าพเจ้าเสียดสีความสุขส่วนตัวเพื่อให้สังคมมีความสุข			
	๓. ด้านความรับผิดชอบ			
๑๗	แม้บางครั้งจะเหนื่อยล้า ข้าพเจ้าก็ยังมุ่งมั่นทำงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย			
๑๘	ข้าพเจ้าให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีเงื่อนไข			
๑๙	ไม่ว่าผลการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นเช่นไร ข้าพเจ้ายอมรับได้ทั้งผิดและชอบ			
๒๐	ข้าพเจ้าพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานตลอดเวลา แม้ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือก็ตาม			
๒๑	ถ้าหน่วยงานประสบปัญหา ข้าพเจ้าจะช่วยคิดแก้ปัญหาเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้			
๒๒	ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้าพเจ้ามักจะพูดคุยเบี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม			
๒๓	เมื่อเผชิญปัญหาจากการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าจะหาสาเหตุและรีบแก้ไขทันที			
๒๔	ข้าพเจ้ารู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ			

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรม	ระดับพฤติกรรม		
		๓	๒	๑
	๔. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี			
๒๕	ข้าพเจ้าดูแลช่วยเหลือบิดามารดา/ผู้มีพระคุณ อย่างสม่ำเสมอ			
๒๖	แม้จะเป็นทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยของทางราชการ ข้าพเจ้าก็ไม่เคยนำไปใช้ส่วนตัว			
๒๗	ข้าพเจ้ามักหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เมื่อมีโอกาส			
๒๘	ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคน โดยเท่าเทียมกัน			
๒๙	ข้าพเจ้าให้ข้อมูล ไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ของพวกเขา			
๓๐	แม้จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ข้าพเจ้าก็ยังคงวางตัวเป็นกลาง			
๓๑	ข้าพเจ้าปฏิเสธที่จะรับผลประโยชน์อันมิชอบกับบุคคลอื่น ๆ			
๓๒	ข้าพเจ้าวางแผนการทำงาน โดยใช้แรงงานและเวลาน้อยแต่ได้ผลดี			
	๕. ด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม			
๓๓	ข้าพเจ้าคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน			
๓๔	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้น ๆ			
๓๕	ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ			
๓๖	ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอย่างสมถะ และเหมาะสมกับรายได้			
๓๗	ข้าพเจ้าไม่ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่แม้ผู้ใกล้ชิดชักชวน			
๓๘	ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งพาของของคนในครอบครัวญาติและเพื่อนๆ			
๓๙	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ได้ ถึงแม้จะไม่เป็นไปตามความคาดหวัง			
๔๐	ข้าพเจ้าบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ			

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการ ทหารบก กรม

สรรพาวุธ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

๑. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรักเกียรติ

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย

.....
.....
.....
.....
.....

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ

.....
.....
.....
.....

๔. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

.....
.....
.....
.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านการดำรงตนอย่างเหมาะสม

.....
.....
.....
.....
.....

ด้วยความขอบคุณยิ่ง
อรอุษา ตะเพียนทอง

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

๑. พระเอกภัทร อภินัน โท, ผศ.ดร.

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาชีวิตและความตาย,
อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์
และคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. พระมหาสหัส จิตสาโร, ผศ.

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ดร.ชาติเมธี หงษา

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

อาจารย์ประจำวิทยาลัยพุทธศาสตร์และปรัชญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครอนุเสาวรีย์

๕. ดร.ธนวันต์ ศรีอมรรัตนกุล

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

พยาบาลวิชาชีพชำนาญพิเศษ(ด้านการสอน),
หัวหน้างาน พัฒนาหลักสูตรและการเรียน
การสอนด้านการพยาบาล สถาบันพระบรม-
ราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๔๐๒ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นมัสการ พระเอกภพร อภินุโท, ผศ.ดร.

ด้วย นางสาวอรุษา นามสกุล ตะเพียนทอง รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๕๑๗ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว ดังนั้น ทางโครงการหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๔๐๒ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นมัสการ พระมหาสหัส ฐิตสาโร, ผศ.

ด้วย นางสาวอรุษา นามสกุล ตะเพียนทอง รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๕๑๗ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว ดังนั้น ทางโครงการหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๔๐๒ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ด้วย นางสาวอรุษา นามสกุล ตะเพียนทอง รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๕๑๗ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว ดังนั้น ทางโครงการหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงน้อมสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๔๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน ดร.ชาติเมธี หงษ์สา

ด้วย นางสาวอรุษา นามสกุล ตะเพียนทอง รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๕๑๗ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว ดังนั้น ทางโครงการหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงน้อมสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๘๙

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๘๙-๐๖๘-๔๙๓๗, ๐๘๗-๕๑๗-๖๑๕๒

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการกองคลังยุทธโปกรณ์สรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารบก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางสาวอรุษา นามสกุล ตะเพียนทอง รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๕๑๗ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดสอบเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๘๙

คณะกรรมการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๘๙-๐๖๘-๔๙๓๗, ๐๘๗-๕๑๗-๖๑๕๒

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน เจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๕๐ ชุด

ด้วย นางสาวอรุษา นามสกุล ตะเพียนทอง รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๕๑๗ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดสอบเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นางสาวอรอุษา ตะเพียนทอง
เกิด : วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗
สถานที่เกิด : จังหวัดชัยนาท
การศึกษา : สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในพระอุปถัมภ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
หน้าที่ : ข้าราชการทหารบก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร
ปีที่เข้าศึกษา : มิ.ย. พ.ศ. ๒๕๕๔
ปีที่สำเร็จการศึกษา : เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖
ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ ๖๑๖/๑-๒ ถนนเตชะวานิช
: แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐
: E-mail U_SAT@hotmail.com